Bispos do Brasil jamais apoiarão o divórcio

FORTALEZA — "Jamais um bispo ou um padre poderá ser a favor do divórcio. Seria uma traição do encargo que lhe foi confiado por Nosso Senhor. Os bispos e os padres, como todo e qualquer cristão, só poderão ensinar o que Jesus mandou ensinar. Ora, uma das doutrinas mais claras do Evangelho é a doutrina da indissolubilidade".

As afirmações são do Arcebispo de Fortaleza, D. Aloísio Lorscheider, no único pronunciamento que fez sobre a possibilidade da institucionalização do divórcio no Brasil, gravado antes de sua viagem para a Colômbia.

O PRONUNCIAMENTO

"Nosso assunto é a família. Nesta semana fêz-se, de novo, muito barulho ao redor do divórcio. Infelizmente há sempre de novo pessoas que, irresponsavelmente, desejam comprometer a Igreja, comprometendo padres ou bispos. Dizem que há padres, que há bispos a favor do divórcio. É preciso estar muito atento e ouvir com muito sentido crítico tais informações. Nunca jamais um bispo ou um padre poderá ser a favor do divórcio. Seria uma traição do encargo que lhe foi confiado por Nosso Senhor. Os bispos e os padres, como todo e qualquer cristão, só poderão ensinar o que Jesus mandou ensinar. Ora, uma das doutrinas mais claras no Evangelho é a doutrina da indissolubilidade. Nosso Senhor falou diversas vezes sobre a questão, e os evangelistas, com eles São Paulo, são claros em nos dar a vontade de Nosso Senhor. E só esta vontade é que vale. Toda e qualquer lei, feita também pelo Estado, que se oponha à Lei de Nosso Senhor, é uma lei injusta, é uma Lei pecaminosa, é uma Lei ilícita.

O que diz o Nosso Senhor?

Se abrir o Evangelho segundo São Mateus, capítulo 19, poderá, como os fariseus, perguntar a Jesus se é lícito dar um fora à própria mulher por qualquer motivo. Jesus responde: "Vocês não leram que o Criador os criou, desde o princípio, homem e mulher e disse: deixará o homem pai e mãe, e se unirá à sua mulher, e serão os dois uma só carne? Assim já não são dois, mas uma só carne. Portanto, o que Deus uniu, o homem não separa".

Jesus fala aí muito claro: o casamento Deus o quis desde o princípio do mundo **uno** e **indissolúvel**. A unidade exclui a poligamia e a poliandria. Isto significa: não é permitido ao homem ter duas ou mais mulheres, não é permitido a uma mulher ter dois ou mais homens. É um com uma. Isto significa a unidade.

E a indissolubilidade significa que o casamento não se pode dissolver, não se pode anular. Por conseguinte, o divórcio não é permitido de forma nenhuma.

Depois que Jesus deu esta explicação, os fariseus insistiram: "Mas, Moisés ordenou que se desse a ata do divórcio quando alguém se divorciasse". Jesus respondeu de novo: "Moisés permitiu-os repudiar vossas mulheres por causa da dureza do vosso coração; mas no princípio não foi assim". Novamente Jesus é muito claro: "Podiam mandar a mulher embora ou a mulher ao homem por causa da dureza do coração". Mas, no princípio, no início, não foi assim. E Jesus é tão claro que até os apóstolos se admiram e dizem: "Se tal é a condição do homem em relação à mulher, não vale a pena casar-se".

Os apóstolos sabem muito bem que a vida a dois não é fácil. Em qualquer casamento haverá sempre problemas. Nem por isso é lícita a separação e casar-se de novo com outra ou ajuntar-se com outra. Nada disso é permitido, nada disso é lícito.

Muita gente ainda não entendeu que os casados estão a serviço de nosso Senhor. O casamento também é um ministério, é um servir para o reino de Deus. Todos os cristãos, seja o lugar em que estivermos, somos instrumentos nas mãos de Deus para servi-lo. E não só os cristãos. Todas as criaturas humanas devem adorar o Criador. Isto significa: devem obedecer à vontade de Deus. A vontade de Deus é o casamento uno e indissolúvel.

Acontece que, em nossos dias, entre nós, se escreve ou se diz que a Igreja abrandou a sua posição, que a Igreja não é mais contra o divórcio. Tudo isto não é verdade. A Igreja nunca abrandou nem poderá abrandar sua posição. A Igreja não pode negar a palavra de Deus. Ela seria infiel. Ela seria uma traidora. E isto é impossível para a Igreja, que goza da assistência constante do espírito que conduz a Igreja à verdade total. Tanto não é verdade que a Igreja, no Concílio Vaticano II, em 1965, portanto há precisamente 10 anos, dizia que o divórcio é uma "peste". Não sei se pode existir palavra mais forte do que esta: peste. Todos sabemos o que é peste. Se o divórcio é denominado, pela Igreja, peste, será que ela está a favor do divórcio? Nunca; jamais.

Como hoje se espalham muitos erros, é preciso que você, radiououvinte, esteja muito atento e leve também aos seus amigos e conhecidos esta posição da Igreja, que é a única verdadeira, a única que faz a criatura feliz. A Igreja trairia a própria criatura humana se ela fosse a favor do divórcio. Deve, portanto, ficar muito claro para você e todos os seus parentes, amigos e conhecidos, que a lei do divórcio será sempre ilícita. Nunca poderá ser usada nem lícita nem validamente. É uma lei inválida. Tudo o que se opõe à lei de Deus, é inválido.

A Igreja nunca mudou a sua posição; nunca a mudará; nunca a poderá mudar. Nenhum bispo, nenhum padre poderá ensinar diversamente. Também nenhum cristão poderá ensinar diversamente. Se o fizer, é traidor de sua alta missão. O casamento é indissolúvel e **uno**. Esta é a verdade. A Igreja nunca poderá estar a favor do divórcio. Ela jamais poderá mudar a sua posição. Ela é esposa fiel de Cristo, não adúltera; fiel até Parúsia, até o momento em que Jesus voltará para julgar a humanidade. Uma vez cumprida a sua missão, a Igreja estará para sempre com o seu Senhor. Ninguém se engane nem se deixe enganar: a atitude da Igreja é a mesma até o fim".

PETRÓLEO E GÁS EM ALAGOAS

A Petrobrás acaba de descobrir mais uma jazida de petróleo e gás nos dois poços que está concluindo no campo de Mero, na plataforma continental alagoana. De acordo com informações que circulavam na Superintendência da Região de Produção do Nordeste, da Petrobrás, os poços conhecidos como Mero-1 e Mero-2, feitos com o objetivo de delimitar o campo, tocaram uma nova rocha-reservatório de petróleo e gás. Extra-oficialmente sabe-se que foi ordenado que as plataformas de perfuração atingissem profundidade maior que o poço Alagoas-10, submarino, que descobriu o campo de Mero.

Quando os dois poços atingiram profundidade superior a três mil meros registrou-se a primeira descoberta. No poço Mero1, tocou-se em um importante lençol de gás que, devido à sua alta pressão, ainda é motivo de trabalhos: a Petrobrás pretende controlar a pressão existente no interior do poço para então testá-lo.

Já no poço Mero-2, as brocas da plataforma de produção tocaram uma jazida de petróleo, entremeada de gás. Entretanto, ainda não há qualquer informação a respeito da potencialidade da nova jazida. Alguns dados podem ser divulgados nas próximas horas, mas apenas como estimativas superficiais.

Anteriormente, no poço Alagoas-10, o pioneiro do campo, quando a sonda chegava à profundidade de três mil metros atingiu uma jazida de petróleo e gás. Contudo, as pressões existentes no poço impossibilitam o levantamento de dados a respeito da nova jazida. Mesmo assim, a Petrobrás determinou que nos poços subsequentes se atingisse profundidade bem superior, para que se chegasse à rocha-reservatório, pretendendo uma avaliação.

Em outra área alagoana, informa-se que o reencontro de uma formação serrária com petróleo, no campo de Furados, comprovou a existencia de uma formação geológica de grandes potencialidades no Estado. O reencontro ocorreu no poço de Furados-20. Considera-se agora que a programação da Petrobrás para a região deverá ser reforçada ainda mais.

A formação serraria foi descoberta no poço Furados-19, também em Alagoas, e vista pela primeira vez como produtora de petróleo e gás. O fato é considerado por diversos geólogos, como de importância significativa, por acharem que a formação serraria está fadada a transformar-se em uma das rocha-reservatório de maiores potencialidades petrolíferas em todo o Nordeste brasileiro.

PAZ VERDADEIRA E COEXISTÊNCIA PACÍFICA

O Evangelho fala da felicidade dos pequenos e dos fracos. O Senhor escolhe os mais pequeninos para lhes revelar suas maravilhas. Assim o fez com Maria, enchendo sua alma de maravilhas. Ela sabia muito bem que era pequena, e no entanto proclama: "Todas as gerações me chamarão de bem-aventurada, porque o Senhor fez em mim maravilhas". Em todos os pequenos da América Latina, em todos os camponeses, em todos os operários, o Senhor fez maravilhas, pôs neles capacidade criadora e, como a Tistu do Livro de Maurice Druon, lhes deu dedos verdes que poderiam fazer felizes os outros por sua luta pela justiça com amor, sem utilizar as armas e os processos da violência estabelecida e repressiva.

Creio que os que nos evangelizaram na América Latina nos educaram para a paz. Mas uma paz que não está baseada na justiça, na verdade, no amor fraternal, na liberdade. É mais uma coexistência pacífica com o poder opressor. Nos educaram no respeito pela autoridade e nos disseram que toda a autoridade vem de Deus. Mas não ensinaram que a única autoridade que vem de Deus é a que consiste em servir humilde e seriamente à promoção dos homens. Educaram-nos no respeito pela propriedade privada. Elaboramos teses filosóficas para legitimar o direito à propriedade de quem possui uma. Porém não fizemos esforços para provar que quem não tem nenhuma propriedade tem o direito prioritário de participar nos bens que o Senhor pôs à disposição de todos. Por esta formação nos educaram para sermos cristãos sem força, sem alma de luta, sem espírito de justiça, sem fome e sede de justiça.

Creio que o incipiente movimento da não-violência na América Latina está chamado a prestar um serviço para a formação dos cristãos que têm senso de justiça e que se comprometem, em nome de sua fé, com todos os irmãos, mais fracos e mais explorados. (CIC).

Dom Antônio Fragoso

São Marcos (RGS) homenageia a imigração polonesa

O Prefeito municipal de São Marcos, Sr. Manoel Ramos de Castilhos, em consonância com o programa do Governo Estadual instituindo o Biênio da Colonização e Imigração do Rio Grande do Sul, tomou a iniciativa de render condigna homenagem aos vanguardeiros imigrantes que, a partir de 1890, se foram estabelecendo na região serrana, existente na confluência do rio São Marcos e do rio das Antas.

Ao ensejo do centenário da imigração polonesa e italiana, a Prefeitura Municipal de São Marcos houve por bem por em relevo as benemerências dos pioneiros poloneses e italianos. O Prefeito Sr. Manoel Ramos de Castilhos, apresentando um projetolei à apreciação da Câmara dos Vereadores, sugeriu que uma avenida e uma praça da cidade fossem designadas com nomes capazes de recordar aos pósteros a contribuição dos imigrantes poloneses e italianos para o desenvolvimento da antiga Colônia de São Marcos. Na ocasião, assim se expressou o Prefeito sãomarquense:

"Foram por primeiros os imigrantes poloneses que, pelo ano de 1890, penetraram nesta nossa região, seguidos por imigrantes italianos. Oriundos de longínquas plagas, esses heróicos imigrantes estabeleceram-se no coração da mata virgem, empenhando-se num trabalho desbravador, árduo e fecundo, para o desenvolvimento e prosperidade deste território acidentado, que eles obtiveram por sua pátria adotiva.

Agora, comemorando o Centenário da Imigração em nosso Estado, temos o dever de render as nossas homenagens a esses pioneiros desbravadores e povoadores desta região serrana.

Inicialmente, estamos a propor a denominação de AVENIDA PROF. FRANCISCO STAWINSKI para a via pública, localizada no bairro "Francisco Doncatto", que está fadada a alcançar, logo mais, grande destaque, pois foi traçada em local atraente e de vista panorâmica incomparável e, além do mais, passará defronte do futuro Pavilhão de Esportes, em que se realizarão periódicas reuniões da comunidade e exposições agro-industriais.

Dando o nome de PROF. FRANCISCO STAWINSKI a essa via pública, estamos prestando nossa homenagem aos pioneiros poloneses que, em número de 450 famílias, aqui chegaram, abrindo as primeiras clareiras na mata virgem, fazendo as primeiras roças, construindo estradas e organizando as primeiras escolas particulares.

FRANCISCO STAWINSKI foi autêntico líder e professor, que se dedicara com singular carinho e devotamento, à instrução e educação da juventude da ex-Colônia de São Marcos. Era homem que endossava todos os interesses dos seus patrícios, orientando-os e resolvendo-lhes os problemas. Era pessoa de aprimorado sentimentos religiosos. Foi o auxiliar de maior dedicação com que contava o vigário da paróquia. Era, enfim, FRANCISCO STAWINSKI a figura central da comunidade são-marquense, sempre pronto a servir às boas causas e a seus semelhantes.

É por tudo isso, de inteira justiça, que devemos dar o seu nome a uma via pública, não apenas por seus dotes pessoais de caráter e bondade, senão ainda com o sentido de homenagearmos os imigrantes poloneses, que fizeram de São Marcos o seu nascente núcleo de colonizadores.

São essas as razões que manifesto aos componentes do Legislativo Municipal, justificando as iniciativas arroladas no projeto de lei, agora submetidas ao exame dos senhores vereadores". AAs° Manoel Ramos de Castilhos, Prefeito Municipal.

Aos 24 de dezembro de 1974 foi promulgada a Lei Municipal Nº 188, cujo Artigo 1º estabelece o seguinte:

"A via pública de nome Avenida Mauá, localizada no arrabalde "Francisco Doncatto", passa a denominar-se AVENIDA PROFESSOR FRANCISCO STAWINSKI, estendendo-se de oeste até encontrar-se com a rua Santa Catarina, no mesmo arrabalde".

A AVENIDA FRANCISCO STAWINSKI vai ser inaugurada solenemente a 03 de março do corrente ano, às 11 horas. O ato será presidido pelo Sr. Prefeito Municipal e pela população são-marquense. No mesmo dia, a Comissão Coordenadora do Centenário da Imigração Polonesa inaugurará na Praça do Imigrante uma lápide com os seguintes dizeres:

EM 1980 AQUI SE RADICOU UM GRUPO DE POLONESES
FUNDANDO A "COLÔNIA DE SÃO MARCOS".
HOMENAGEM DESTA COMUNA POR OCASIÃO DO
BIÊNIO DA COLONIZAÇÃO E IMIGRAÇÃO,
QUANDO SE COMEMORA O CENTENÁRIO DAS
IMIGRAÇÕES ITALIANA E POLONESA PARA O RIO
GRANDE DO SUL (1875-1975).

Esporte em Revista

Taça de S. Paulo: Portuguesa - Corintians 2x0, Palmeiras - Portuguesa 1x0, Santos - Corintians 2x0, Palmeiras - Corintians 0x0, Santos - Portuguesa 2x0. A final será disputada entre o Palmeiras e o Santos F.C.

O **Torneio Quadrangular**, foi disputado em Florianópolis, entre os times: Atlético, Pinheiros, Figueirense e Avaí. O título de campeão ganhou o Avaí.

Encontro amistoso: Flamengo - Fluminense, pela Taça João Havelange, terminou com a vitória do Flamengo, cobrando penaltis, 5x4, depois de um empate de 0x0 nos 90 minutos regulamentares.

Em jogo dramático e de final emocionante, o Cruzeiro derrotou o Vasco por 3 a 2, no Mineirão, pela Taça Libertadores da América.

A partir de 1º de março, os atacantes dos times incluídos na programação da Loteria Esportiva terão um grande incentivo para fazer gols. A Caixa Econômica Federal anuncia que pagará um prêmio de dois mil cruzeiros, não só ao jogador que fizer o gol mais rápido do teste, como também aquele que marcar o último gol do dia.

SOCIPA

A Sociedade Cultural Inglesa Paranaense — SOCIPA — organizada pelo Dr. Hipolito Dopieralski, tem agora novos diretores-proprietários. A escola foi vendida e um dos novos diretores-proprietários é Francis R. Beleski, professor de inglês que, após o término dos estudos em Curitiba, fez estágio na Miamy University de Oxford e cursa os últimos anos de Engenharia Química da Universidade Federal do Paraná.

Francis R. Beleski é filho de D. Terezinha Narloch Beleski e de J. Beleski, conhecido jornalista-publicitário, diretor e editor de noticias da Rádio Clube Paranaense, ondé atua sob o pseudônimo de Moacyr Amaral.

A Socipa está ótimamente instalada na rua Riachuelo, 49 — 2º andar e vem recebendo grande número de matrículas para o novo período que se iniciará a 3 de março.

Ao Francis e a professora Meg, desejamos sucesso e progresso.

HUD
NAJWIĘKSZY TYGODNIK POLSKI W AMER. POŁUDN. - ZAŁOŻONY W 1920 ROKU
"LUD" (O POVO") O MAIOR JORNAL POLONES DA AMÉR. LATINA - FUNDADO EM 1920
KURYTYBA — 4 marca (março) — 1975 — Nr 3.415 — (9/75)

Wierzyć czy nie wierzyć optymizmowi

W maju ub. roku Bank Światowy przestraszył wielu szefów tych państw, które nie mogą się rozwijać ekonomicznie bez oleju i gazoliny, przepowiadając, że arabskie kraje osiągną w 1980 r. nadwyżkę aż 653 miliardów dolarów a w 1985 (co jest nie do wiary) — 1,2 triliona dolarów. Zwyżka w takiej skali oznacza ogromny deficyt oraz ekonomiczne i polityczne naprężenie jakiego nie było przedtym w krajach które importują ropę naftową.

Ostatnio jednak jakiś nowy rodzaj optymizmu ogarnął zachodni świat wobec zapowiadanych nadwyżek dochodów krajów arabskich. Zaczęto na nowo badać i studiować te nadwyżki i doszło się do wniosku, że te nadwyżki nie będą tak bardzo kłopotliwe. Specjaliści w ekonomii uważają, że nadwyżki arabskie przy końcu 1979 roku nie wyniosą więcej jak 200 - 250 miliardów dol. A także, że ciężar nałożony na uprzemysłowienie kraju przez odpływ "petrodolarów" do krajów arabskich może być lepiej wykorzystany jak dotąd myślano.

Przytacza się dwa motywy optymizmu: pierwszy, że światowe zapotrzebowanie w ropę naftową krajów arabskich wzrośnie nie wiele do 1980 r.; drugi, że 13 krajów arabskich jest w stanie skorzystać z całego eksportu krajów używających ropę naftową, czego przedtym nie mogły uczynić. Na poparcie tych dowodów mogą posłużyć następujące fakty. W Europie zmniejszyło się użycie ropy naftowej o 7%, a w Stanach Zjednoczonych — 3%.

Ostatnio 17 członków Międzynarodowej Agencji Energetycznej zgodziło się zmniejszyć import ropy naftowej w tym roku o 2 miliony baryłek dziennie. Także eksploatacja ropy naftowej na Morzu Północnym, Alasce i w Meksyku uniezależni wiele państw od ropy arabskiej. Dalsze wynajdywanie nowych form energii postępuje szybko naprzód. W tym samym czasie import różnych produktów przez państwa arabskie wzrósł o 75% w 1974. Eksport w Italii wzrósł o 92% więcej do Iranu i krajów arabskich niż rok temu.

Inni znów ekonomiści przestrzegają, że nie można zbytnio zaufać temu optymizmowi, ponieważ problem deficytu krajów używających ropę naftową może się przeciągnąć na wiele lat. A nadwyżka 200 - 250 miliardów dol. daje krajom arabskim w niewiarogodnym stopniu finansowo-polityczną siłę.

Przyszły Gubernator Parany — Jayme Canet Junior utworzył już swój sekretariat stanowy, a także zamianował nowego Prelekta Kurytyby w osobie inż. Saul Raiz, liczącego 44 lat i ojca 2 synów. Nowy Prefekt zajmował szereg wysokich stanowisk jak np. naczelnego dyrektora Departamentu Dróg Kołowych, dyrektora Banku Światowego, superintendenta Firmy Klabin oraz sekretarza Robót Publicznych w Paranie. — Na zdjęciu nowy Prefekt Kurytyby.

"Perimetral" pójdzie naprzód

SZOSA TA PRZEBIEGA PÓŁNOCNE STANY KRAJU

Budowa szosy "Perimetral" przebiegającej przez kilka północnych stanów Brazylii, m. in. przez Amazonas, została na jakiś czas wstrzymana przez Prezydenta państwa. Stało się to z dwóch powodów: a) istnieje oddcinek drogi w stanie Amazonas liczący 200 km i składający się z ziemi piaszczystej zmuszając firmę budowlaną do wymierzenia nowej trasy; b) przy wstępnych robotach przy tej szosie odkryto bogate złowa cennych minerałów jak np. uran, ruda żelazna, węgiel wegetatywny, mangan, złoto i diamenty.

Mając na uwadze eksploatację tych minerałów, stało się koniecznym zmienić w wielu odcinkach trasę szosy "Perimetral", by ułatwić w przyszłości komunikację drogową, a tym samym wywóz minerałów do centrów przemysłowych czy portów. Budowa szosy "Perimetral Norte" rozpoczęta została w 1973 r. przez ówczesnego prezydenta Medici, lecz impet tej budowy zmniejszono znacznie za rządów prezydenta Geisel'a ze względu na olbrzymie wydatki. Ostatnio jednak wobec wykrycia wielkich bogactw mineralnych budowa tej szosy pójdzie w przyspieszonym tempie.

W tym celu rząd federalny zaciągnął pożyczki w bankach angielskich na sumę 100 mln. dolarów, zdając sobie sprawę, że budowa "Perimetral do Norte" jest kwestią pierwszorzędnej wagi. Innym ważnym aspektem tej budowy jest fakt, że "Perimetral" przebiega przez regiony liczące razem ponad 1,3 mln. km kw., a więc głównie przez północną część stanu Amazonas, Pará, Maranhão itd., łącząc się na zachodzie z Gujaną francuską, Wenezuelą i Kolumbią. Ponadto szosa ta stanie się naturalną barierą tak dla penetracji elementów napływowych z krajów sąsiednich jak i ekspansji kolonistów brazylijskich, stwarzając problemy dla władz tj. utrudniając utrzymanie przyjaznych stosunków dyplomatycznych z sąsiednimi państwami.

Po zjeździe gubernatorów

WAŻNE PROBLEMY NIEKTÓRYCH STANÓW

Na niedawnym zjeździe gubernatorów (19 i 20 lutego w Brasilii), którzy w marcu br. obejmą rządy w swych stanach, obecni byli ministrowie Planowania, Rolnictwa i Skarbu. Głównym celem tego zjazdu była inicjatywa rządu federalnego, by zaprowadzić ścisłą współpracę gubernatorów przy opracowywaniu budżetu stanowego.

Chodzi o to, by rząd federalny wiedział z góry, jakie są najważniejsze problemy poszczególnych stanów, ich stan finansów, by odpowiednio do tego przyjść im z pomocą finansową względnie służyć praktyczną radą.

Podczas dyskusji kilku gubernatorów — zwłaszcza stanów S. Paulo, Rio i Pernambuco — zwróciło uwagę ministrów, że bez pomocy władz federalnych niemożliwa jest rzeczą rozwiązać problemy socjalne czy urbanistyczne wielkich metropolii. Tymi problemami są: transport kolejowy, przeludnienie, zanieczyszczenie powietrza, handel z narkotykami, napaści, włamania i innego rodzaju przestępstwa. W dodatku szczupłe efektywy policji oraz słabe zaopatrzenie jej w nowoczesne środki do walki z przestępczością stanowią wielkie przeszkody w utrzymaniu ładu i bezpieczeństwa mieszkańców wielkich miast.

Problem rolnictwa był również tematem rozmów. Tak np. przyszły gubernator Parany Jayme Canet Jr. wyraził swą wielką troskę, co zrobić ze zbiorami soi obliczanymi w Paranie na 3,5 mln. ton, gdy tymczasem składy stanowe mogą przechować jedynie 1,5 mln. ton tego produktu. Canet dodał także, że 50% mieszkańców Parany stanowi młodzież poniżej 18 lat, dla której trzeba zbudować nowe szkoły podstawowe i średnie. Ze swej strony gubernator stanu Mato Grosso — Garcia Neto — zwrócił się do władz federalnych z prośbą o pomoc w wybudowaniu kilku dróg, by 800 tys. sztuk bydła wywożonego corocznie na ubój do innych stanów nie traciło 17 kg (każda sztuka) na skutek pędzenia bydła przez liche drogi, zamiast przewozić je ciężarówkami. Ponadto brak jest w tym stanie odpowiednich fabryk, które by omócały i oczyszczały z husek ryż, którego zbiory zaliczyć należy do największych w kraju, po stanie gauszowskim.

Alians wojskowy na papierze

W 20 ROCZNICĘ ZAŁOŻENIA PAKTU SEATO

W drugiej połowie lutego br. przypadła 20 rocznica powstania Paktu Wojskowego Seato, na wzór Paktu Atlantyckiego, a pierwsze zebranie członków Paktu odbyło się 23 lutego 1955 r. w Bankok. Twórcą tego Paktu był amerykański sekretarz stanu John Dulles, który chciał utworzyć zaporę wojskową w Indochinach przed komunistami, którzy właśnie pobili Francuzów w ich ostatnim bastionie — Dien Bien Phu, oraz usiłowali utworzyć Wietnam Północny.

Do Paktu Seato wstąpiły państwa: U.S.A., Anglia, Francja, Australia, Filipiny, Pakistan i Nowa Zelandia. Francja wycofała się z tego Paktu w 1967 r., zaś w 1973 roku przestała wpłacać sumę przewidzianą na utrzymanie wspólnego budżetu wojskowego. Pakistan ze swej strony opuścił Pakt z końcem 1973 r., Australia uczyniła to samo, przechodząc do grupy państw neutralnych. Nowa Zelandia i Tailandia natomiast prowadzą politykę powściągliwą, nie chcąc narażać się Rosji czy Chinom.

Foster Dulles, mając poparcie ówczesnego prezydenta Eisenhowera, był przekonany, że oficjalne istnienie Paktu Seato i obecność amerykańska w Indochinach położy kres dalszemu pochodowi komunizmu w tym regionie, a przede wszystkim będzie przestrogą dla ZSRR i Chin, by moderowały swe zapędy w niesieniu pomocy komunistom działającym w Indochinach. Dulles dał wyraźnie do zrozumienia, że w razie konieczności Ameryka użyłaby broni nuklearnych.

Groźba Dullesa nie została przyjęta poważnie przez Rosję, Chiny czy Północny Wietnam, które uważały ją za czysty bluff (blaga) propagandowy. Dlatego też nie przestały wspomagać powstańców komunistycznych w Wietnamie Południowym, Laosie i w Kambodży. Obecnie pomimo pokoju zawartego w Paryżu po wojnie wietnamskiej, Wietnam Płd. znajduje się nadal w groźnej sytuacji, a Kambodża z dnia na dzień może wpaść w ręce komunistów. Jej stolica otoczona jest przez oddziały komunistyczne, jest bezlitośnie bombardowana pociskami rakietowymi, a dowóz żywności czy materiału wojennego dokonuje się drogą powietrzną — przy pomocy samolotów. Stąd Kambodża potrzebuje na gwałt 250 mln. dolarów, by zreorganizować swą obronę.

Przewodniczący Konferencji Biskupów w Brazylii — D. Aloisio Lorscheider (na zdjęciu), Wiceprzewodniczący Konferencji D. Geraldo Fernandes oraz Generalny Sekretarz tejże D. Ivo Lorscheider — złożyli w tych dniach wizytę p. Prezydentowi podczas której omówiono główne podstawy zgodnej współpracy między Rządem Federalnym a Kościołem Katolickim w Brazylii. Wynik tych rozmów zaliczyć należy do najbardziej optymistycznych.

Import węgla kamiennego

ROCZNE ZAPOTRZEBOWANIE BRAZYLII NA TEN PRODUKT WYNOSI 3,3 MLN. TON

Już w drugiej połowie ub. roku zaznaczył się spadek w imporcie węgla z USA do Brazylii. Stany Zjednoczone pragnąc zmniejszyć wydatki związane z importem nafty arabskiej — ograniczyły eksport swego węgla zagranicę m. in. i do Brazylii. Należy pamiętać, że huty krajowe używały dotąd mieszanki złożonej w 75% z węgla importowanego i w 25% z węgla krajowego. Na skutek ograniczenia eksportu węgla przez USA, huty brazylijskie wyprodukowały w ub. roku 7,7 mln. ton stali czyli o milion mniej.

Równocześnie cena węgla poszła w górę: jedna tona węgla w 1973 r. kosztowała 30 dolarów, a pod koniec ub. roku — 90 dolarów. Kryzys węgla na rynku światowym był już przewidziany w 1973 r. gdy rząd USA zabronił wydobywania węgla z powierzchni ziemi czy też na małych głębokościach ze względu na wielkie zanieczyszczanie powietrza. Z drugiej zaś strony USA pragną zastąpić ropę naftową węglem jako tańszym źródłem energii elektrycznej czy paliwa.

Największymi eksporterami węgla kamiennego są: Stany Zjednoczone — wywożące 60 mln. ton, Polska — 37 mln. ton, Związek Sowiecki — 22 mln. ton, Australia — 16 mln. ton oraz Kanada — poniżej 15 mln. ton. Najwięcej węgla importowanego "pożerają" japońskie huty i zakłady metalurgiczne w ilości 47,5 mln. ton rocznie. Węgiel ten sprowadza Japonia z Australii (40,7%), z USA (35,5%) i ze Związku Sowieckiego (10%). Brazylii pozostała ewentualność importu węgla z Kolumbii, Australii, Kanady lub z Polski, wobec ograniczenia importu węgla z USA.

Pokłady węgla w Kolumbii są b. bogate, lecz jego eksploatacja znajduje się w stadium początkowym. Z 3 pozostałych państw Polska znajduje się najbliżej, a cena węgla polskiego jest najprzystępniejsza. Ponadto Brazylia wymieni sobie za węgiel polski. Umowa na ten temat podpisana została niedawno między Brazylią i PRL. Brazylijskie pokłady węgla znajdują się w Rio Gr. do Sul, Sta. Catarina i Paraná. Ostatnio wykryto węgiel w Amazonas. Niestety, węgiel krajowy posiada niską wartość energetyczną i musi być mieszany (jak to wyżej podaliśmy) z węglem importowanym, by huty krajowe mogły wyrabiać stal czy inne metale o wymaganej jakości.

Życie w Chinach

Przez wiele lat Chiny były zamknięte dla świata zachodniego. Nie wiele można było się dowiedzieć z pism chińskich, jak się przedstawia życie w tym "kraju" komunistycznym. Od kilku lat, kiedy Nixon uważał, że tak wielki kraj powinien brać udział w polityce świata i należeć do ONU, władze chińskie zgodziły się na nawiązanie stosunków dyplomatycznych z rozmaitymi krajami i pozwoliły na zwiedzenie kraju. Co mówią ci, którzy mogli z bliska przyjrzeć się, jak teraz żyją Chińczycy. Chociaż Chińczycy chwalą się, że jest wielki postęp, że nawet fabrykują bomby atomowe i zagrażają Sowietom z powodu dobrze zarganizowanej wielkiej armii, życie przeciętnego Chińczyka nie jest łatwe.

Sam premier Chin Chou Enlai przyznał, że Chiny w porównaniu z innymi wielkimi państwami pozostają jeszcze biedne. A chociaż statystyki wykazują wielki postęp ekonomiczny, to jednak narodowy produkt brutto pozostaje o wiele niższy od Italii, której ludność stanowi zaledwie 7% ludności Chin. Przeciętny robotnik fabryczny zarabia zaledwie 28 dolarów na miesiąc, a wieśniak połowę tego w komunie. Chiny poszły dalej niż Rosja w pozbawieniu wolnego działania człowieka. Wszyscy muszą żyć w komunach, a nie w rodzinach. Artykuły spożywcze, lekarstwa, mieszkanie — mało co kosztuje ku zazdrości całego świata i ceny są te same od 20 lat. Ale na taki "luksus" jak rowery i radia trzeba oszczędzać całymi miesiącami.

Robotnik miejski mieszka w szarej dwupokojowej "klatce" wielkiego masywnego bloku mieszkaniowego. Pracuje 48 godzin. Spędza niedziele na pikniku w cienistych parkach, a wieczorem w pałacu kultury. Bierze udział w rozmaitych przedstawieniach pełnych propagandy komunistycznej. Uczy się grać na jakimś instrumencie, albo gra w ping-pong. Na wsiach gdzie żyje 80% ludności sposób życia jest trochę więcej urozmaicony i więcej swobodny, ale też prowadzi się życie spartańskie. Łatwiej tu o swobodniejszy sposób życia i przechowują się tradycyjne walory chińskich zwyczajów.

Więcej się ceni synów niż córki i przechowuje się wielki kult dla przodków. Można pochować umarłego według starodawnego zwyczaju z pogrzebową procesją jeśli rodzina tego pragnie, chociaż partia zachęca do kremacji zwłok.

Chiny nie stanowią jeszcze wielkiej potęgi ekonomicznej, ale Chou En-lai przysięga, że przed końcem XX wieku nastąpi modernizacja rolnictwa, przemysłu, wiedzy i technologii, co wyniesie Chiny do pierwszorzędnej potęgi światowej.

W KALEJDOSKOPIE

◆ BRASILIA — Rząd Federalny przeznaczył sumę 25 mld. kruzeirów na inwestycje związane ze wzrostem transportu kolektywnego oraz wykonania nowych planów urbanistycznych w wielkich metropoliach. Fundusze te rozdzielone będą poszczególnym stanom w ciągu lat 1976-77.

◆ LONDRINA — W ubiegłą sobotę bawił z wizytą w Londrinie Prezydent Geisel, by uczestniczyć w inauguracji Paranańskiego Instytutu Agronomicznego. Celem Instytutu jest rozbudowa rolnictwa w Paranie poprzez doświadczenia i wprowadzenie nowoczesnej technologii w uprawie płodów rolnych.

◆ WARSZAWA — Do Polski przybył specjalny wysłannik Watykanu: D. Luigi Poggi, by podczas swych rozmów z władzami PRL omówić wstępne prace nad nawiązaniem normalnych stosunków dyplomatycznych. Pobyt D. Poggi w Polsce potrwa cały miesiąc.

◆ MOSKWA — Mikołaj Aleksandrowicz Bułganin, jeden z ostatnich towarzyszy Lenina, Trockiego i Stalina, zmarł w Moskwie licząc 79 lat życia. Popadł on w niełaskę w 1956 roku, gdy usiłował zrzucić Chruszczowa ze stanowiska I sekretarza partii.

◆ ATENY — Rząd prezydenta Karamanlisa zdławił w zarodku pucz niektórych wojskowych mających ścisłe więzy z dawną dyktaturą wojskową. Karamanlis zapowiedział ostrą czystkę w armii z elementów antydemokratycznych.

◆ SALVADOR — Minister Rolnictwa Alysson Paulinelli zapowiedział zakupienie przez władze federalne 150 tys. ton mięsa od krajowych hodowców bydła, płacąc 110 kruzeirów za "arrobę" (15 kg) zamiast spodziewanych 120 kruzeirów. Dzięki tym rezerwom mięsa nie dopuści się do spekulacji cen w okresie zimowym.

◆ KATMANDU — Uroczysta koronacja nowego władcy Nepalu 29-letniego Birendra Bikum Shah Dev odbyła się w ub. tygodniu w obecności przedstawicieli 60 państw. Nepal liczy 140 tys. km kw. oraz około 8 mln. mieszkańców. Położony jest między Indiami i Chinami.

◆ RIO — W cudownym mieście związki małżeńskie wzrosły o 26%, gdy liczba separacji (desquites) zwiększyła się o 59%. W São Paulo liczba małżeństw wzrosła o 43%, separacji zaś — 80%. W Kurytybie połowa związków małżeńskich kończy się separacją. Stan ten powoduje wzrost dzikich małżeństw (casados por contrato).

◆ S. PAULO — Szef państwa inaugurował niedawno elektrownię wodną na rzece Tietê pod nazwą "Usina da Promissão", która dostarczy energii elektrycznej w ilości 270 tys. kilowatów. Obecny stan energetyki w Brazylii obliczany jest na 17,4 miliony kilowatów.

◆ RIO — W najbliższym czasie apteki krajowe zaopatrzone będą w szczepionkę M-N-R sprowadzoną ze Stanów Zjednoczonych (laboratorium Merck Sharp Dohme), która zapobiegać będzie takim chorobom jak odra (sarampo), świnka (caxumba) i kur ("rubéola").

Podsłuchane...

PARAFIA CARLOS GOMES (RS) pod wezwaniem św. Anny i należąca do diecezji Erexim obchodziła 9 lutego br. Złoty Jubileusz swego założenia. Parafia ta utworzona została 2 lutego 1925 roku przez biskupa z Santa Maria — D. Attico Euzébio da Rocha, późniejszego arcybiskupa archidiecezji w Kurytybie. Oddzielono ją od parafii Rio Marcelino. Pierwszym proboszczem nowej parafii był ks. Stanisław Golombowski, drugim zaś ks. dr Thiago Baenziger — pochodzenia szwajcarskiego, który dobrze nauczył się mówić po polsku i zdobył sobie serca i wdzięczność całej polskiej kolonii. Należy bowiem pamiętać, że parafia Carlos Gomes jest zamieszkała w 90% przez polskich kolonistów. Dalszymi proboszczami byli: ks. Jan Majchrzycki, ks. Tadeusz Wyżykowski, ks. Józef Kuźmiński, ks. Stanisław Olejnik, ks. Szczepan Wąsowski, ks. Józef Wojda (pracujący obecnie w USA), ks. Tadeusz Baniowski i ostatnio ks. Stanisław Szczypek. Najbardziej zasłużonym proboszczem okazał się ks. Józef Wojda (Chrystusowiec), który zbudował wspaniały kościół, wiele murowanych kaplic, gimnazjum oraz zaprowadził kurs katechetyczny dla młodzieży i dorosłych. Aktualny proboszcz ks. Szczypek przybył tutaj z Cruz Machado (PR), gdzie wystawił piękny kościół w stylu nowoczesnym. Z okazji tego obchodu odbyła się Msza św. koncelebrowana przez pięciu kapłanów: ks. kanonika Stanisława Olejnika, ks. Roberta Destefani, ks. Szczypka i dwóch misjonarzy św. Wincentego: ks. Wawrzyńca Biernackiego i ks. Wiktora Paszka, którzy głosili w tej parafii Misje św. w języku portugalskim i polskim przez trzy tygodnie. Wielce owocny wynik przyniosły Misje św., było bowiem ponad 2 tys. Spowiedzi i 5 tys. Komunii św. Parafia Carlos Gomes w ciągu 50 lat swego istnienia wydała wiele powołań kapłańskich i zakonnych. Ogromne tłumy wiernych wzięły udział w obchodzie Złotego Jubileuszu swej parafii.

PANI HELENA GIEBUROWSKA, była więźniarka niemieckich obozów koncentracyjnych, rodzona siostra zmarłego byłego konsula generalnego R P. w Kurytybie, dra Józefa Gieburowskiego, pomimo podeszłego wieku i słabego zdrowia, prowadzi niezmordowanie działalność charytatywną i społeczną przy kościele św. Wincentego w Kurytybie, pomijając inne liczne wypadki niesienia pomocy materialnej i służąc cenną radą rodzinom czy jednostkom znajdującym się w ciężkich warunkach życia. Od szeregu lat była ona duszą Koła Pań Polek, które rozdawało wśród biednych rodzin polskich artykuły żywnościowe wysyłane przez amerykański Caritas. Jednocześnie w jednej ze sal centralnego domu księży misjonarzy w Kurytybie Pani Gieburowska kieruje działem szycia, robótek ręcznych, malowania figurek Świętych itp. Tutaj szereg panienek polskiego pochodzenia przygotowuje się do trudnego i pełnego odpowiedzialności zajęcia pani czy gospodyni domu. Pani Helena, otrzymująca z Niemiec Zachodnich odszkodowanie za męczeński pobyt w hitlerowskich obozach koncentracyjnych, rozdaje pełnymi rękoma małe i większe sumki, prawie nic nie zachowując dla siebie. Nadto wiele młodzieży dziś już dorosłej szczyci się tym, że miała szczęście uczęszczać na lekcje katechizmu w jęz. polskim udzielane przez długie lata przez Panią Helenę. Pisząc powyższe słowa, pragniemy oddać hołd cichej i ukrytej akcji charytatywnej i społecznej naszej zasłużonej i o złotym sercu Rodaczki.

PISMO "KRESOWIAK" czyli Biuletyn Informacyjny Związku Żołnierzy Kresowych w Niemczech Zachodnich otrzymuje Redakcja "Ludu" od 1956 roku tj. od chwili gdy ten Związek został założony. Obecny Biuletyn jest z kolei 50-tym i zasługuje na szczególne omówienie, ponieważ zawiera w sobie szczegółowe dane o dwóch dywizjach kresowych: jednej wschodniej "XX" walczącej podczas najazdu hitlerowskiego w rejonie Brześcia; drugiej zachodniej pod nazwą XXV, operującej w rejonie Poznania. Te dwie dywizje: 20 i 25 w walkach z wrogiem wykazały taką dzielność i zasłużyły się do tego stopnia, że wróg w opisach tych walk z nimi użył dobitnej nazwy "Żelaznych Dywizji". Biuletyn Związku Żołnierzy Kresowych nr 50 przytacza nie tylko szczegóły ze stoczonych z wrogiem walk, lecz podaje nazwiska dowódców, podoficerów i szeregowych, których nadzwyczajna odwaga i męstwo zasługują na to, by o nich pamięć nie zaginęła. Poza tym znajdujemy w Biuletynie wiele pięknych i wzruszających wierszy czy piosenek żołnierskich. Adres Redakcji "Kresowiaka": J. A. Majewski, 2061 — ITZSTEDT STEINDAMM 1. WEST GERMANY.

RADIO WOLNA EUROPA słuchane jest na całym świecie a jego komunikaty cieszą się wielką popularnością ze względu na wiadomości podawane z pierwszej ręki od licznych i dobrze zamaskowanych korespondentów w krajach za "żelazną kurtyną". To czego się nie mówi ani nie pisze w tych krajach, podaje właśnie Radio Wolna Europa (RWE). Nic więc dziwnego, że ZSRR — jak może — zagłusza programy tej rozgłośni, a nawet fałszuje niektóre fakty, by wprowadzić wątpliwości lub niedowierzanie u słuchaczy. Również w polskiej Bezpiece od lat działa szeroko rozbudowana specjalistyczna komisja zajmująca się fałszowaniem listów, dokumentów, odezw itp. — jako narzędziem walki z przeciwnikami zarówno wewnątrz kraju jak i zagranicą. Przy tej komisji działa specjalne Biuro Studiów zbierające informacje, które mają nadawać falsyfikatom cechy autentyczności. Niezależnie od fałszerstw, powołany został przy PAN-ie tak zwany Komitet Badań nad Współczesnym Imperializmem, który ma obmyślać "brudne" chwyty grzecznie nazywane "metodami wojny psychologicznej z ośrodkami wrogiej dywersji". Głównym celem tej wojny psychologicznej jest właśnie Radio Wolna Europa, paryska "Kultura" oraz londyński miesięcznik "Orzeł Biały" — "Na Antenie"). (Na Antenie).

DNIA 7 LUTEGO W SALI CINE VITÓRIA odbyła się uroczystość wręczenia dyplomów studentom Uniwersytetu Katolickiego w Kurytybie. W obecności prefekta Kurytyby — Dr Jayme, rektora Uniwersytetu, grona Profesorów i szczelnie wypełnionej sali gości otrzymał dyplom "Administração das Empresas" — p. Jerzy Robert Grunberg, syn Anny Grunberg - Ziobrowej i zmarłego Kazimierza Grunberga, założyciela Retyfiki Braspol. Pan Jerzy Grunberg przez szereg lat kontynuował pracę ojca w Retifica Braspol, która powiększona i przeniesiona na Portão przyjęła nazwę Motor-Tec. Także jest on nadal współwłaścicielem Grafiki — Tecno-Gráfica.

W OSTATNIM TYGODNIU MIESIĄCA LUTEGO tysiące nowoprzyjętych studentów zrobiło swoje zapisy na Uniwersytetach kurytybskich. Między nimi p. Karol Firkowski, wychowanek znanej i zasłużonej kierowniczki tańców Polskiej Grupy Folkloru — pani prof. Haliny Marcinowskiej — który wszedł w grono studentów Engenharia Florestal.

KORESPONDENCJA WŁASNA Z USA:

KWIATY I KWIATUSZKI

Życie też czasem uczy

"Rozum to dobra rzecz, ale go trzeba mieć" — mówi przysłowie.

Już o tym była mowa — tu tylko "ciąg dalszy".

W lecie ub. roku orzekli dyrektorzy fabryk samochodowych, że kupców na samochody będzie więcej niż kiedykolwiek i po pierwsze puścili swe fabryki na "pełną parę" a równocześnie podnieśli ceny o kilkaset dolarów za samochód.

Ponieważ jednak koszta wyżywienia i prawie wszystkie inne wydatki szły nieustannie w górę, więc nawet ludzie, którzy myśleli o kupnie nowych samochodów, omijali place zastawione tymi nowymi pojazdami.

Na placach fabrycznych przybywało samochodów z dnia na dzień aż brakło miejsca na więcej, bo nie było zamówień od przedstawicieli ("dealerów") po większych i mniejszych miastach.

Zwolniono tysiące robotników. Podniosły się protesty.

Teraz fabrykanci zniżyli ceny o pół tysiąca od samochodu. I ludzie zaczynają kupować. Zanim jednak rozkupią samochody czekające na nabywców od sierpnia i września 1974 roku, produkcja nie ruszy z miejsca. Bezrobocie potrwa jeszcze jakiś czas.

Kierownicy związków robotniczych ("unions" — sindicatos) nie upominają się tymczasem o wyższe płace. Robotnicy wolą zarabiać nawet nieco mniej niż pobierać zasiłki dla bezrobotnych, bo zasiłki te są zawsze niższe niż zwykła płaca, a co gorsze — można je pobierać tylko przez kilka, najwyżej kilkanaście tygodni.

Tak życie uczy wielkich dyrektorów przemysłu, kierownictwo związków robotniczych i pracowników. Nauka jest prosta: wszystko ma swoje granice!

Cukru naraz za dużo!

W jesieni ub. roku zabrakło cukru. Ceny podskoczyły cztery razy: z 20 na 80 centów a nawet dolara za funt. Wystraszone gosposie kupowały całe worki cukru nie zostawiając nic tym, które przychodziły później.

Aż tu naraz — w dniu 28 stycznia 1975 roku — gazety podają wielkimi literami wiadomość, że w portach i w składach handlowych nie ma już miejsca na tysiące worków słodyczy!

Ceny znów spadną. Spekulanci zrobią kwaśne miny. Czy się czego nauczą, to wątpliwe, w każdym razie powiedzą sobie z żalem: "znów się nie udało!"

Co to jest moralność?

Nie tu miejsce na wykład katechizmu. Tylko takie małe "kwiatuszki" o moralności wzięte z codziennych gazet.

1. Pewna sławna pani miała już kilku mężów, ale znów się w kimś zakochała i znów się rozwiodła. Jej porzucony mąż powiedział reporterom: "Nie trzeba się martwić, to osoba o **bardzo wysokim poczuciu moralności!** Ona nie będzie żyła z nowym kochankiem bez ślubu. Weźmie z nim ślub, gdy tylko załatwi formalności rozwodowe. To bardzo moralna kobieta"!

2. Wydawca "rewisty" o wielkim nakładzie, a więc milioner, bawi swoich czytelników kolorowymi fotografiami nagich dziewcząt (i nie tylko dziewcząt!). Ma wielu współpracowników. Coś się tam stało, że policja oskarżyła jedną z jego "sekretarek" o handel narkotykami. Wyszły z tego inne kłopoty. Ludzie zaczęli wskazywać palcem na owego redaktora - wydawcę i milionera.

Sekretarka wypisała oświadczenie: "Kto to widział żeby tego wydawcę można o jakiekolwiek przestępstwa i handel narkotykami oskarżać! To przecież człowiek **kierujący się zawsze zasadami moralności!"**

Wypisawszy to — popełniła samobójstwo, zażywszy dla pewności trzy gatunki narkotyków.

Dziennikarze zaś biorą i milionera i jego sekretarkę w obronę, bo są to tylko "ofiary brutalnej policji".

Kryzys to jeszcze nie ruina

Mniej więcej 80 lat temu napisał jeden Polak książkę o Ameryce i mimo wielu pochwał tutejszej demokracji wyraził jednak przepowiednię, że cała ta demokracja jest takim nadużyciem wolności, że to musi doprowadzić do katastrofy i to w najbliższej przyszłości.

Nie warto się bawić w proroka — minęło 80 lat, były kryzysy gospodarcze, były wojny i zaburzenia — a jednak ta demokracja jakoś trwa.

To nauczka, żeby i teraz nie popadać w strach i nie przepowiadać ruiny, katastropy i marnego końca.

Demokracja amerykańska może nie być wieczna, nic na świecie nie jest wieczne. Jak dotąd okazywała ta demokracja, jak człowiek z gruntu zdrowy, dużo sił żywotnych i wychodziła cało z kłopotów.

W najbliższym roku będą Stany Zjednoczone obchodzić 200 lat niepodległego bytu. Przed 200 laty był to mały kraj, złożony z 13 wielkich stanów, położonych na wschodnich wybrzeżach kontynentu. Dziś jest to kolos złożony z 50 stanów, liczy ponad 210 milionów ludności.

Ma ta ludność nad resztą świata przede wszystkim tę przewagę, że ponad 90 procent ludzi umie czytać, pisać, a ponadto są wśród nich miliony jeżeli nie 'filozofów' to specjalistów od nauk praktycznych. Dowiedli tego wysyłając astronautów na księżyc a skomplikowane aparaty na krańce układu planetarnego.

A. S.

SWOBODNY WYBÓR

PIENIĄDZE ALBO PACZKI WOLNE OD CŁA

KURS OFICJALNY

Firma nasza prowadzi dział "KLUB POMOCY RODZINOM". Klienci deklarują stałą miesięczną lub jednorazową kwotę dowolnej wysokości do dyspozycji osób w Polsce.

Otwieramy wówczas osobie wskazanej rachunek i zawiadamiamy ją o wysokości kredytu, przesyłając równocześnie nasze cenniki i inne konieczne informacje.

W ramach otwartego rachunku wykonywujemy zlecenia odbiorcy.

NOWOŚĆ!

SWOBODNY WYBÓR mianowany i autoryzowany przez Polskie Imprezy

PEWEX, POL-MOT

informuje, że posiada duże magazyny różnych towarów, płatne w tej firmie.

Bliższe informacje w sprawach "KLUBU" — na żądanie. Prosimy pisać do:

"AHAT" DESPACHOS E REPRESENTAÇÕES LTDA.,

SÃO PAULO

Praça João Mendes, 42, 11.° andar — Conjunto 111

Telefones: 34-2349 ou 36-3865 — Cx. P. 3950

OD ADMINISTRACJI

Szanowni Czytelnicy i Agenci "Ludu"!

Z początkiem tego roku oferujemy Wam nowo-wydane książki w Londynie, Ameryce i Paryżu.

Przyjmujemy zamówienia na następujące książki:

1. "ŚWIAT MEGO DUCHA I WIZJE PRZYSZŁOŚCI" — inż. St. Ossowieckiego — genialnego polskiego jasnowidza — str. 400 — cena Cr$ 120,00. Drukowany w "Ludzie" cykl Wspomnień o St. Ossowieckim w opracowaniu rad. J. Mroczkowskiego z Chicago rzuci czytelnikowi światło na poruszane tematy w książce.

2. "CYWILIZACJA BIZANTYŃSKA — Feliksa Konecznego z przedmową Jędrzeja Giertycha, z Londynu — str. 440 — cena Cr$ 150,00 Twórczość Konecznego należy do dziedziny filozofii historii. Jest on jednym z myślicieli, którzy zastanawiają się nad losem i przeznaczeniem ludzkości i nad prawami, które rządzą jej dziejami.

3. "POZA KRAJEM — ZA OJCZYZNĄ" — wydana w Paryżu przez księży Pallotynów — cena Cr$ 35,00.

Opisane są tu dzieje byłych polskich żołnierzy, walczących na różnych frontach podczas drugiej wojny światowej. Jest to kronika wydarzeń od 1939 do 6-go maja 1945 roku.

Zamówienia prosimy kierować na adres:

Gráfica Vicentina Ltda.
Caixa Postal, 988
80 000 CURITIBA — Pr.

Malowanie ogólne kościołów, restaurowanie i konserwacja zabytków kościelnych jak również malowanie pejzaży czy portretów — wykonuje znany malarz polski pan MARIAN LATOSIŃSKI. Zainteresowani księża proboszczowie względnie osoby świeckie niech się zwracają listownie lub osobiście na adres: Mariano Latosiński, rua Cândido Lopes, 205, 2 andar — Curitiba, Telefon: 24-5813, a/c Dr Paulo Filipake lub na adres Mariano Latosiński Caixa Postal, 583.

Szanowni Czytelnicy, Agenci i Sympatycy "Ludu"!

Przyjmujemy zamówienia na książkę "ŚWIAT MEGO DUCHA" — Stefana Ossowieckiego, wydaną przez Astral Edicional Office w Ameryce.

400 stron. — Cena Cr$ 120,00.
Gráfica Vicentina
Caixa Postal, 988
80 000 — Curitiba — Paraná.

Nowa prowincja polska w USA

Generalny przełożony Zgromadzenia Księży Misjonarzy Ks. James Richardson oficjalnym dekretem z dnia 25 stycznia 1975 roku ustanowił Polską Prowincję Księży Misjonarzy w Stanach Zjednoczonych, która przez długie lata była Wiceprowincją Polskiej Prowincji Misjonarzy pod siedzibą w Krakowie. Nowa prowincja polska w USA pod nazwą Prowincja Wschodnia lub Prowincja Nowej Anglii (misjonarze irlandzcy bowiem posiadają w Ameryce Północnej dwie prowincje i trzy wiceprowincje), obejmuje sześć stanów leżących nad Atlantykiem, od Nowego Jorku począwszy aż do granic Kanady, a więc stany: Maine, Vermont, New Hamshire, Massachusetts, Connecticut i Rhode Island. Pierwszym Prowincjałem lub Wizytatorem zamianowany został dotychczasowy Wicewizytator ks. Henryk Sawicki. Tymczasową siedzibą nowej Prowincji będzie miasto New Haven, pierwszy misjonarski dom erygowany w USA. Uroczystość związana z oficjalną inauguracją nowej Polskiej Prowincji Księży Misjonarzy odbędzie się ma w II niedzielę po Wielkanocy z udziałem O. Generała Richardsona. Warto nadmienić, że polska wiceprowincja Misjonarzy w Brazylii przekształciła się w Prowincję Południową z siedzibą w Kurytybie w 1969 r., a jej pierwszym Wizytatorem jest ks. Dominik Wiśniewski. Naszym Konfratrom w USA z ks. Wizytatorem Henrykiem Sawickim na czele przesyłamy w imieniu tutejszej Prowincji serdeczne życzenia "Szczęść Boże"!

UWAGA! — **Wszelką korespondencję: listy, czeki, Ordem de Pagamento, prosimy adresować i przekazywać na: GRAFICA VICENTINA LTDA. - Cx. P. 988 - Curitiba - Pr.**

LUD

Alameda Cabral, 846
Caixa Postal, 988
Telefone: 22-1057
80.000
Curitiba - Paraná - Brasil

ÓRGÃO DE PROPRIEDADE DA CONGREGAÇAO DA MISSÃO E EDITADO PELA GRÁFICA VICENTINA LTDA.

Diretor: Pe. Domingos Wiśniewski
Redatores: Pe. José Zając
Pe. Sigismundo Piotrowski
Gerente Administrativo: João Novak
GODZINY PRZYJĘĆ:
Od poniedziałku do piątku: od 7,30 do 12,00 i od 13,30 do 18,00.
W soboty: od 8,00 do 11,00.

UWAGA!
PRENUMERATA "LUDU" NA ROK 1975

Pocztą zwykłą:	
W Brazylii	Cr$ 60,00
W krajach północno i połudn.-amerykańskich	17 dolarów
W Europie, Azji, Afryce i Oceanii	20 dolarów
Pocztą lotniczą:	
W Brazylii	Cr$ 70,00
W krajach południowo-amerykańskich	23 dolarów
W krajach północno-amerykańskich	27 dolarów
W krajach europejskich, itd.	30 dolarów
Cena egzemplarza w Kurytybie	Cr$ 1,20

W *KURYTYBIE:* w kancelarii parafialnej obok Kościoła Świętego Wincentego a Paulo.

PRZEDSTAWICIELE "LUDU" ZA GRANICĄ:
W USA: Rev. Wojciech Sojka, St. John Kanty Prep ERIE — PA — 16501.
W ARGENTYNIE: Eduardo R Krawczyk — Floricultura Oberá Calle Cordoba, 267, OBERA — Missiones.

Wspomnienia o Inż. Stefanie Ossowieckim...

I

Był znany przez współczesny mu świat naukowy za wyjątkowy fenomen natury. Dokonywał rzeczy wydawało się nieprawdopodobnych, dla których nie znajdywano żadnego naukowego wyjaśnienia. Graniczyło to z cudem i najśmielszą fantazją. Przenikał granice czasu, odległości i materii.

Kiedyś określono to mianem okultyzmu. Dzisiejsza nauka, zalicza tego rodzaju zdolności do zjawisk parapsychologicznych, wynikających z tak zwanej nadświadomości ludzkiej, a stanowiących objaw podporządkowania woli rozumu nagromadzonej w organiźmie ludzkim tzw. energii biologicznej, energii, która zdaniem wielu uczonych, siłą swoją znacznie przewyższa energię atomową.

Postać inż. Stefana Ossowieckiego idealnie charakteryzuje dziennikarka warszawska M. Zawadzka w wywiadzie prasowym, jaki przeprowadziła z nim w roku 1937, na łamach poczytnego dziennika "Goniec Warszawski".

Oto obszerne fragmenty tego wywiadu:

"Ostatnie doświadczenie inż. Stefana Ossowieckiego, kiedy to drogą wizji odtworzył nie tylko przebieg tragedii zaginionej dziewczynki ze Stolina, lecz dokładnie ustalił miejsce mordu i zakopania odnalezionych już zwłok, wzbudziło w całym kraju olbrzymie zainteresowanie osobą inż. Ossowieckiego i jego niezwykłym darem.

To co robi Ossowiecki przerasta już zakres zjawisk dostępnych naszym umysłom. Łatwo przyswajamy sobie najśmielsze i najgenialniejsze zdobycze nowoczesnej techniki, lecz w chwili, kiedy stajemy w obliczu przejawów nadzmysłowych, nie dających się zamknąć w ramach dostępnych nam kategorii pojęć, ogarnia nas niemal zabobonny lęk, tak dalece w obecnym zmaterializowaniu świata, obce są nam wszelkie przejawy ducha.

Pragnąc rzucić Czytelnikom naszym snop światła na tę tajemniczą zagadkę, jaką stanowi osobowość inż. Ossowieckiego, człowieka obdarzonego niezrozumiałym dla nas darem przenikania granic i pojęć czasu, przestrzeni i materii udajemy się do niego z prośbą, ażeby nam wyjaśnił w sposób przystępny, skąd czerpie on tę siłę, kiedy i jakim sposobem odkrył ją w sobie, umocnił i rozwinął, dochodząc do tak fantastycznych rezultatów.

Inż. Ossowiecki jest jakby skojarzeniem dwóch istot. Jedna z nich, to człowiek o jasnym, prostym spojrzeniu, serdeczny, wylewny, pragnący objąć cały świat otwartymi ramionami. Typowy Słowianin, tak w swoich cechach fizycznych, jak i w rysach charakteru. Dla wszystkich życzliwy i uczynny, a równocześnie bajecznie roztargniony. Inżynier, doskonały fachowiec, prowadzący bardzo czynne i intensywne zajęcia: opracowywanie projektów, kosztorysów, kalkulacji finansowych, odbywanie licznych konferencji itp. Człowiek wyjątkowo trzeźwy, a równocześnie romantyk. Idealnie oceniający ludzi a przytym idealista. Całym zainteresowaniem tkwiący w metapsychice i ogólnoświatowych studiach tej nowej gałęzi wiedzy, z szerokimi zainteresowaniami w dziedzinie chemii, fizyki, nauki ścisłej pod wszystkimi postaciami i nauk przyrodniczych. Oto sylwetka pana Stefana na codzień...

Lecz zjawia się teraz problem, którego rozwiązanie wymaga ingerencji jego nadzwyczajnych zdolności. Życie przynosi zagadkę, do rozwiązania której nie wystarczą nasze narmalne, ludzkie możliwości.

Bez nadzwyczajnych ceremonii i pompy długich przygotowań, trufflu, charakteryzującego tych wszystkich, którzy z okultyzmem robią proceder, inż. Ossowiecki przeistacza się, milknie, koncentruje się i skupia w sobie. Ukazuje się nam ta druga istota. Bardzo błękitne oczy patrzą gdzieś w przestrzeń i w sposób bardzo prosty zaczyna się seans słowami... już widzę!

Dalej snuje się opowieść przejrzysta, prosta, konsekwentna, logicznie rozwijająca fakty, jeden z drugim. Wizja!!! Jakby film z odcinka czyjegoś życia, któremu Ossowiecki towarzyszy krok za krokiem. Żadnych metafor, przenośni, frazesów krasomówczych. Ze słów tych bije siła przekonania o prawdzie i rzeczywistości tego co mówi, bo on to wszystko widzi...

Dla ludzi asystujących takiemu seansowi, spisujących jego słowa, najbardziej wstrząsająca jest właśnie ta jego prostota, jak gdyby robił rzecz zwykłą, normalną i powszednią. Przejście z dziedziny świadomości do nadświadomości, ukazującej jego oczom fakty zakryte dla oczu zwykłych śmiertelników — jest prawie niedostrzegalne. Tym większe zdumienie musi potem budzić dosłowne potwierdzenie przez życie jego wizji.

Dla dokładniejszego uplastycznienia duchowej sylwetki inż. Ossowieckiego, zapoznajemy się z otoczeniem, na tle którego odbywa się to dziwne misterium "widzenia", otoczenia w którym żyje rzeczywistością dnia powszedniego, ten człowiek...

Na wstępie rodzaj hallu, czy poczekalni. Uwagę skupia przede wszystkim w futrynie okiennej ustawiona biała postać Chrystusa z wyciągniętą, błogosławiącą dłonią. Rzeźba ta, dłuta siostry inż. Ossowieckiego, p. generałowej Jacynowej, ma dużo ekspresji. Samym gestem, jakby ilustrował słowa "Pokój ludziom dobrej woli"! Odnosi się wrażenie, że w obliczu tej postaci ciężko jest stanąć z obarczonym sumieniem, z fałszem, czy nierzetelną intencją. Na ścianach cenne, kolorowe sztychy ilustrujące Stwórcę budzącego świat z chaosu. Wysokie gotyckie zydle, dopełniają całokształtu wnętrza, świadczącego o kulturze i smaku jego właściciela.

W obszernym jasnym gabinecie, zbiór pamiątek osobistych, rodzinnych, przechowywanych z pietyzmem. Kilka wartościowych płócien, dużo fotografii z podpisami ludzi sławnych w dziedzinie nauki i sztuki. Dwa olbrzymie figusy. Wśród nich lata na swobodzie kilka ptaszków. Jeśli chcą, to wracają same na noc do klatek, otwartych, służących im za gniazdka, ale też często przesypiają noce na gałęziach krzewów. Szary słowik jest tak oswojony, że przylatuje na głos inż. Ossowieckiego, a gdy pracuje przy biurku, siada na poręczy fotela i śpiewa...

Najciekawszy jest jednak mały salonik, ulubione miejsce inżyniera. Tam zazwyczaj, odbywają się wszystkie doświadczenia. To jest jego właściwy "home"... Szeroki tapczan, przykryty perskim dywanem. Niskie, wschodnie stoliki, pełne egzotycznych bibelotów. Każdy fragment na ścianie związany z jakimś doświadczeniem. Nad drzwiami chiński bożek złota Cian-Fu, obok japońska Madonna chrześcijańska, wizerunek utkany w jedwabiu, oprawiony w autentyczną japońską ramę. Dalej, rysunki antropozofa Steinera. Kawałek tkaniny z zasłony, którą przykryta była w trumnie twarz Dąbrówki — dar biskupa gnieźnieńskiego Laubnitza. List obecnego Papieża, z czasów gdy był jeszcze nuncjuszem. Autentyczny list Kościuszki do Gen. Henryka Dąbrowskiego. Fragment oryginalnego rękopisu "Quo Vadis", dar syna Henryka Sienkiewicza i płk. Korniłłowicza. Portrety z autografami marszałka Piłsudskiego, Paderewskiego, Mussoliniego. Listy Siemiradzkiego — słowem małe muzeum.

W tej dalekiej od banalności atmosferze, rozpoczyna się nasza rozmowa. Nurtuje nas przede wszystkim ciekawość, czy już w latach dziecinnych inż. Ossowiecki miał świadomość swojego daru i czy różnił się czym kolwiek od innych dzieci...?

c.d.n.

Jerzy Mroczkowski

NAZWA KANADY

Podczas drugiej podróży do Kanady francuski odkrywca Jacques Cartier zanotował w swym dzienniku w 1535 roku, że Indianie przywitali go przyjaźnie w miejscu, gdzie dziś jest miasto Quebec, w Kanadzie i wskazując na południe mówili, że tam ma być "Cana-tah", czyli większe osiedle indiańskie. Mieli na myśli osadę pod nazwą Hochelaga w miejscu gdzie dziś jest miasto Montreal.

Z biegiem czasu wokół tych dwóch miejsc powstały osiedla kolonii francuskiej, która po ustanowieniu władz zwała sę "Nową Francją".

Kiedy po wojnie między Francją i Anglią o kolonie w Ameryce Północnej, Francja pokojem w Paryżu w 1763 r. odstąpiła Anglii swe posiadłości amerykańskie, zaszła potrzeba zmiany nazwy Nowej Francji. Anglicy wyciągnęli z dziennika podróży Cartiera słowo "Cana-tah" i świeżo zdobytej na Francuzach kolonii dali nazwę "Canada".

Po wojnie o niepodległość Stanów Zjednoczonych rojaliści, którzy stali po stronie króla Jerzego III, przenieśli się do Kanady. Ponieważ pod względem języka, religii i obyczajów różnili się od francuskich Kanadyjczyków, powstały trudności w administrowaniu kolonią, wobec tego w 1793 roku Kanada została podzielona na angielską Kanadę Górną i francuską Kanadę Dolną. Obie Kanady istniały do 1840 r., a następnie zostały połączone w Zjednoczoną Kanadę.

Problem nazwy jeszcze raz wystąpił przy tworzeniu Federacji. Wysuwano różne sugestie, by dominium nazwać "Cabotią" od nazwiska odkrywcy tego rejonu, Johna Cabota, lub też "Laurentią" od gór Laurentydów. Ostatecznie zgodzono się na Kanadę, z tym że dawna Dolna Kanada od miasta Quebec nazywa się prowincją Quebec, a dawna Górna Kanada od jeziora Ontario prowincją Ontario. Natomiast nazwa Kanady od 1867 r. przeszła na całą federację prowincji i terytoriów i stąd dziś mamy Federację Kanady.

("Czas")

MUZEUM INDIAN

Muzeum Indiańskie w Nowym Jorku jest największym muzeum indiańskim świata. Położone jest daleko od centrum Manhattanu. Nie przyciąga zbyt wielu turystów. A szkoda. Muzeum jest bogate, a wstęp bezpłatny. Urządzone zostało z olbrzymim rozmachem. Aż trzy piętra zbiorów poświęcono plemionom indiańskim z Północnej, Środkowej i Południowej Ameryki... Wszystko tu jak żywe. Plemiona Komańczów, Siuksów, Apaczów, Czerekezów mają oddzielne sale, inne zaś szczepy — wielkie gabloty.

Zgromadzono tu chyba wszystko, co pozostało po pięknej historii i tradycji Indian.

Przyciągają wzrok pióropusze wodzów plemion, imponujące są fajki pokoju, lęk budzą oryginalne skalpy, zadumę "traktaty pokojowe" z białymi. Najciekawsze są chyba stroje Indian. I to nawet nie te odświętne, czy używane do rytualnych tańców, ile te zwykłe na codzień.

Obok Muzeum Indian znajduje się sklep, w którym można zaopatrzyć się w albumy, książki naukowe dotyczące Indian itp.

RZECZY CIEKAWE I PRAWDZIWE

KONIEC EMIGRACJI DO AUSTRALII

Brytyjczycy, którzy projektowali rozpocząć nowe życie w Australii, doznali wstrząsu na wiadomość, że ograniczenia emigracyjne będą obowiązywać na stałe. Istniejące w Australii bezrobocie spowodowało wydanie zarządzeń ograniczających przed 3 miesiącami. Myślano, że w razie poprawy rynku pracy zostaną one usunięte.

Jednakże premier Whitlam oświadczył w Londynie: "Dni napływu na wielką skalę Brytyjczyków do Australii są skończone. Świat się zmienia. Wszystko należy oceniać z punktu widzenia dnia dzisiejszego, a nie historii. Nasza nowa polityka emigracyjna nie będzie antybrytyjska; ona będzie proaustralijska".

Jedyni Brytyjczycy, którzy mogą mieć szanse uzyskania zezwolenia na osiedlenie się w Australii, są fachowi metalowcy i elektrycy oraz lekarze i dentyści; poza tym tylko bliscy członkowie zamieszkałych tam rodzin.

SZEF POLICJI MOSKIEWSKIEJ PRZYZNAJE...

— Moskwa — W warunkach sowieckich doszło do rzeczy niezwykłej. Mianowicie szef moskiewskiej policji Wadim Samochwołow pojawił się w telewizji i wyznał ze skruchą, że podporządkowane mu organy nie zdołały do tej pory ująć mordercy, który terroryzuje ludność Moskwy, ani też nie zdołały poradzić sobie z plagą rabusiów i napastników.

Wystąpienie Samochwałowa — "w amerykańskim stylu" — zawierało potwierdzenie wiadomości, do tej pory przekazywanej jedynie z ust do ust, że w Moskwie działa nie ujęty do tej pory morderca, który w ub. miesiącu zabił dwie kobiety, a poprzednio ponoć jeszcze kilka innych.

Nasilenie przestępczości w Moskwie sprawiło, że wiele kobiet unika wychodzenia na ulice po zapadnięciu zmroku.

UCIETA DŁOŃ KIESZONKOWCA

Turyście z Niemiec zwrócono niedawno z Tangieru, w paczce, jego skradziony portfel wraz z amputowaną prawą dłonią złodzieja. Do niezwykłej przesyłki dołączony był list podpisany przez prezesa unii kieszonkowców Tangeru, przepraszający za spowodowany mu kłopot. Sprawca kradzieży był sądzony przez komitet wykonawczy unii, kiedy przyłapano go przy usiłowaniu sprzedaży portfelu z krokodylowej skóry. Złamał on ścisły przepis unii, że portfel skradziony powinien być z dokumentami osobistymi zwrócony właścicielowi — oczywiście po opróżnieniu z gotówki. Komitet skazał go na amputację prawej ręki z powodu złej "renomy" dla kieszonkowców miasta Tangieru.

CHIŃSKA DŻONKA PRZEZ PACYFIK

Starochińska dżonka zbudowana w każdym celu na wzór chińskich żaglowców tego typu z okresu dynastii Han (220 rok przed Chrystusem) wyruszyła z Hong Kongu przez Pacyfik. Wyprawa ma potwierdzić przypuszczenia historyków, że chińscy żeglarze przed 2000 lat pokonywali Pacyfik, docierając do wybrzeży kontynentu amerykańskiego.

Załoga dżonki o wymiarach 60 stóp długości i 18 stóp szerokości, którą nazwano Tai-Ki, składa się z 8-osobowej międzynarodowej załogi: Duńczyków, Austriaków, Amerykanów i żeglarzy z NRF. Śmiałkowie ci przypuszczają, że przy pomyślnych wiatrach i prądach morskich osiągną brzegi Meksyku w ciągu 5 - 6 miesięcy.

SPACER TO ZDROWIE

Dobre nogi muszą mieć farmerzy amerykańscy. Jak wykazały szczegółowe badania, są oni rekordzistami wśród wszystkich pracujących w USA: codziennie przemierzają pieszo 30 kilometrów. Na drugim miejscu znajdują się nie zmotoryzowani listonosze, którzy pokonują dziennie 28 km, dalej kelnerzy w wielkich miastach (22 km), pielęgniarki (20 km), policjanci wiejscy (14 km), detektywi w domach towarowych (14 km), ogrodnicy (14 km) i ekspedienci (10 km). Gospodynie domowe przemierzają dziennie stosunkowo niewiele, bo zaledwie 6 kilometrów.

Najmniej ruchliwą grupą obywateli Stanów Zjednoczonych są ministrowie i gubernatorzy (720 metrów dziennie).

EMPRÊSA LAPEANA LTDA.

TRANSPORTES COLETIVOS

AGÊNCIAS: Guaratuba — São Mateus do Sul — Lapa
AGÊNCIA-SEDE: Estação Rodoferroviária, Box 49 e 50 — Fone: 22-0684
ESCRITÓRIO: Avenida Silva Jardim, 465 — Fone: 24-5574
ENCOMENDAS: Avenida 7 de Setembro, 2.143 — Telefone: 23-0201

MÓWI SIĘ PO POLSKU

OFICINAS: Av. Silva Jardim, 465 — Fones: 22-8004

CURITIBA — **PARANA**

Pekao OFERUJE Z DOSTAWĄ W POLSCE

MASZYNY I NARZĘDZIA ROLNICZE

Ciągniki "URSUS" w cenie	od	$	1.500	—	2.120
Brony talerzowe					185
Siewniki zbożowe	od	$	48	—	385
Młocarnie	od	$	400	—	700
Rozsiewacze wapna i nawozów	od	$	128	—	460
Pługi, kultywatory, glebogryzarki	od	$	48	—	240
Dojarki	od	$	316	—	473
Stertniki oraz prasy do słomy	od	$	190	—	340
Kopaczki, przetrząsacze, opryskiwacze	od	$	80	—	400
Sieczkarnie, parniki i beczki	od	$	13	—	67

DOSTAWA: ciągniki "URSUS" — około 2 miesiące
inne maszyny — około 3 miesiące

ZAMÓWIENIA PRZYJMUJĄ AUTORYZOWANI DEALERZY ORAZ

PEKAO TRADING CORPORATION

225 Park Ave. South, New York, N. Y. 10003

INFORMACJI UDZIELA TEŻ **PEKAO TRADING CORPORATION BRANCH OFFICE — CHICAGO**

333 North Michigan Ave., Chicago, Ill. 60601

NA CZWARTĄ NIEDZIELĘ POSTU

A przechodząc, ujrzał Jezus człowieka ślepego od urodzenia. I spytali go uczniowie jego: Rabbi, kto zgrzeszył, on, czy rodzice jego, że się ślepym narodził? Odpowiedział Jezus: Ani on nie zgrzeszył, ani rodzice jego; ale żeby okazały się w nim sprawy Boże. Mnie potrzeba wykonywać sprawy tego, który mię posłał, póki dzień jest; nadchodzi noc, kiedy nikt pracować nie może. Póki jestem na świecie, jestem światłością świata. To rzekłszy, splunął na ziemię, i uczynił błoto ze śliny, i pomazał błotem oczy jego, i rzekł mu: Idź, umyj się w sadzawce Siloe (co się wykłada: "Posłany"). Odszedł tedy, i umył się, i przyszedł widzący. Sąsiedzi tedy i ci, co przedtem go widywali, iż był żebrakiem, mówili: Czy to nie ten, który siadywał i żebrał? Jedni mówili: Że to on jest. A drudzy: Wcale nie, ale jest mu podobny. A on mówił: Że to ja jestem. Mówili mu tedy: Jakże ci się oczy otwarły?

†

Podczas Kampanii Braterstwa w czasie Postu dowiedzieliśmy się, że jest dużo biednych w Brazylii i na całym świecie. Nadto, że wiele osób nie ma sposobności i pieniędzy, aby się kształcić. Zachęcano nas, abyśmy według możności pomagali tym ludziom i dzielili się chlebem zwykłym i chlebem nauki i wiedzy. Dziś liturgia Mszy św. przypomina nam — z okazji uzdrowienia ślepego od urodzenia — że jest wielu na świecie ślepych na duszy i trzeba także nieść im chleb Słowa Bożego, aby przejrzeli i poznali jak wielkim naszym Dobrodziejem jest Chrystus — Światło świata. A więc w tej Kampanii Braterstwa nie możemy zapominać o bardzo ważnym powiedzeniu: "że nie samym chlebem żyje człowiek". Nie składa się on bowiem tylko z ciała, ale także z duszy. I dusza też może być głodna: głodna Boga, głodna łask Bożych, głodna modlitwy i błogosławieństwa Bożego. Łatwiej nam to zrozumieć, patrząc na głodnych, proszących o pomoc. Jednak musimy uznać, że ci głodni na duszy przedstawiają okropniejszy widok dla Boga, bo ich głód może zakończyć się śmiercią wieczną. Ostatni Sobór zwrócił uwagę wszystkim katolikom, że mają obowiązek pouczać prawd wiary swych bliźnich, którzy nie umieją pacierza, nie byli jeszcze u spowiedzi i Komunii św. Zwłaszcza rodzice powinni być pierwszymi nauczycielami religii swoich dzieci. Obserwacja życiowa poucza, że czego dzieci nauczyli się o Bogu w domu, to zostanie na całe życie. Pobożni i praktykujący rodzice służą za przykład dzieciom. Ileż to razy ktoś się chwali, że się modli, że chodzi do kościoła i sakramentów, bo taki przykład dali mu ojciec i matka.

Stąd teraz kładzie się taki nacisk w Kościele na katechizację dzieci, urządza się rozmaite kursy dla rodziców, dla narzeczonych, dla młodzieży, celem pogłębienia prawd wiary i przez to ułatwić praktykowanie życia religijnego. Pocieszające są skutki tych wysiłków. Coraz więcej widzi się w Brazylii katolików świeckich, którzy współpracują z duchowieństwem, tworząc ekipy liturgiczne, czy udzielając kursów dla narzeczonych. Oby jak najwięcej rozwijały się takie organizacje kościelne jak Movimento Familiar, Cursilistas, Marianos i tyle innych. W ten sposób zmniejszy się liczba nieszczęśliwych ludzi — ślepych na duszy.

Ks. Z. P.

JEDNEGO PIJAKA MNIEJ —
JEDNEGO CZŁOWIEKA WIĘCEJ STWARZA...
SARCOTON
ZWALCZA PIJAŃSTWO
Do nabycia w aptekach i drogeriach

INSTYTUT TEOLOGICZNY KSIĘŻY MISJONARZY W KRAKOWIE

W roku 1682 biskup krakowski powierzył Zgromadzeniu Księży Misjonarzy prowadzenie Seminarium Zamkowego na Wawelu, w Krakowie. Pierwszym rektorem był ks. Paweł Godquim. W późniejszym czasie Zgromadzenie zakupiło teren na Stradomiu obecny ogród, i pałacyk hr. Wielopolskiego, który stał się kolebką Instytutu Teologicznego i zaliczony do szkół Akademickich już w 1911, oraz 1922 i 1929 roku.

W obecnym roku szkolnym 1974/75 kadra naukowa przedstawia się następująco: profesorów, wykładowców i lektorów 34; studentów 153 z 9 wspólnot zakonnych; studentów nowych przyjęto, 1-szy rok 34; ukończyło studia w 1974 30 absolwentów; zostało wyświęconych na kapłanów 32.

Wspólnoty zakonne studiujące w Instytucie Teologicznym Księży Misjonarzy: Michaelici, Pijarzy, Zmartwychwstańcy, Cystersi, Benedyktyni, Kanonicy Regularni, Reformaci, Dominikanie, Paulini.

Księża współpracują z redakcjami: Nasza Przeszłość, pod kierownictwem ks. dra Alfonsa Schletza, Encyklopedia Katolicka w Lublinie, Polskim Słownikiem Biograficznym. Uczelnia dato posiada własne pismo "Meteor", najstarsze pismo kleryckie w Polsce, liczące 61 lat istnienia.

Biblioteka Instytutu Teologicznego wynosi 71 tysięcy tytułów.

Studenci Instytutu Teologicznego CM w 1974 r. zorganizowali i wzięli czynny udział w Tygodniu Misyjnym, Akcji Miłosierdzia, Dzień Chorych, obok sportu: rozgrywek ligowych między-seminaryjnych: częstochowskie, śląskie, salezjańskie, franciszkańskie, bernardyńskie, itd.

ŻYCIE RELIGIJNE

KOŚCIÓŁ ODRZUCA EUTANAZJĘ

Eutanazja jest całkowitym odejściem od Ewangelii — pisze "Osservatore Romano" w swym artykule — ponieważ sam Bóg ma prawo wyrokować o życiu i śmierci. Istotnym jej motywem nie jest tutaj miłość bliźniego, lecz własny egoizm. Pod pretekstem, by uwolnić ciężko chorego od cierpień, w istocie rzeczy chodzi o uwolnienie siebie samego od obowiązków pielęgnacji i wielkich osobistych ofiar.

ROZWÓJ KOŚCIOŁA W AFRYCE

O imponującym rozwoju Kościoła na kontynencie afrykańskim pisze włoski dziennik katolicki "L'Avenire" przytaczając szereg interesujących danych statystycznych. Okazuje się, że liczba chrześcijan na tym kontynencie wynosi już 41 procent, ogółu ludności, w tym 16 proc. katolików, 12,3 protestantów, 4,4 proc. prawosławnych, 4,1 proc. — członków autonomicznych Kościołów afrykańskich i 3,5 proc. anglikanów.

Zgodnie z przewidywaniami, opartymi na tej samej statystyce, pod koniec bieżącego stulecia liczba katolików Czarnego Kontynentu osiągnie liczbę 175 milionów. Włoski dziennik zwraca uwagę, że ten ogromny wzrost Kościoła w Afryce stwarza równocześnie szereg ważnych problemów, do których w w pierwszym rzędzie należy zaliczyć sprawę opieki duszpasterskiej, ponieważ obecnie w Afryce jeden ksiądz przypada na tysiąc wiernych. Podkreśla się równocześnie, że w 34 wyższych seminariach duchownych studiuje zaledwie 3.500 seminarzystów, podczas gdy liczba uczniów w niższych seminariach wynosi 22.700. Tak więc problem szybkiego tempa rozwoju Kościoła afrykańskiego stanie się wkrótce jednym z kluczowych problemów całego Kościoła.

KOŚCIÓŁ PRZECIW PRZERYWANIU CIĄŻY

"Nauka Kościoła odnośnie do przerywania ciąży jest nie zmieniona i nie może się zmienić" — stwierdza opublikowany dnia 25 listopada ub. roku dekret Kongregacji Nauki Wiary podpisany przez Papieża Pawła VI. Życie ludzkie od pierwszej chwili zaistnienia, przez wszystkie fazy swego rozwoju, ma być otoczone opieką i chronione. Przerywanie ciąży, dokonywane jakąkolwiek metodą i dla jakichkolwiek powodów jest całkowicie sprzeczne z moralnością chrześcijańską. Od pierwszej chwili poczęcia mamy do czynienia z prawdziwym życiem ludzkim i dlatego, to, co nazywamy przerwaniem ciąży, jest grzechem ciężkim, równającym się zabójstwu. Omawiany dekret rozpatruje ten problem z punktu widzenia wiary, ale także wnikliwe badania rozpowszechnione i sprzyjające tej zbrodni argumenty, które ponieważ częsmenty, to mają pozory słuszności, dziś doprowadziły już do prawdziwej tragedii.

"ROK ŚWIĘTY I LUDZIE STARZY"

— to temat listu duszpasterskiego ks. kard. Bueno y Monreal, arcybiskupa Sewilli. Kardynał przypomina przede wszystkim, że starość nie jest chorobą, złem czy nieszczęściem, ale stanem życia, który tak jak młodość, czy wiek dojrzały z woli Boga jest etapem rozwoju każdego człowieka. Według nauki chrześcijańskiej, życie ludzkie niezależnie od wieku, posiada samo w sobie wartość, a każdy człowiek ma prawo do szacunku i uczucia. Dlatego też należy doceniać rolę ludzi starych w rodzinie i w społeczeństwie, korzystać z ich doświadczeń, prowadzić z nimi dialog, aby czuli się akceptowani przez środowisko w którym żyją.

FILM "EMIGRANCI" OTRZYMAŁ NAGRODĘ KATOLICKIEJ ORGANIZACJI

20 doroczną wielką nagrodę Grand Prix Międzynarodowej Organizacji Katolickiej d.s. Filmu (OCIC) otrzymał film szwedzki: "Emigranci" (Utwandrarna, reż. J. Troell). Po raz pierwszy jury przyznało dwie równorzędne nagrody. Otrzymał ją film syryjski "Al-Makdou-Oun" w reż. Tewfik Saleh oraz film kanadyjski "Les dernières fiancailles" w reż. J.P. Lefebvre. Obrady 7-osobowego międzynarodowego jury, którego członkiem był również polski jezuita ks. Tadeusz Pronobis, odbywały się w Fiuggi Terme pod Rzymem. Na zeszłorocznym konkurs ostatecznie zakwalifikowanych zostało 12 filmów podejmujących problematykę wartości życia ludzkiego i człowieczeństwa, wybitnych wartości wychowawczo-społecznych i religijnych.

HOLANDIA PRZEŻYWA KRYZYS KAPŁAŃSKI

Episkopat holenderski, zebrany na ostatniej konferencji krajowej, w głębokim studium zwrócił się do wiernych z gorącym apelem o poparcie powołań kapłańskich i zakonnych dla swojego kraju, kadr nowych, ofiarnych dla potrzeb społeczeństwa.

Wedle opinii biskupów holenderskich, perspektywa kościoła w 8 diecezjach jest zastraszająca. Za 15 lat połowa parafii nie będzie posiadać księży, bo 60% już przekroczyło 50 rok życia, a seminaria świecą pustką! Nadto statystyka wykazuje straty w kadrach duchowieństwa: ilość zgonów księży przewyższy liczbę wyświęconych, których w roku 1973 było tylko 35.

Również liczba kapłanów zagubionych, którzy zrezygnowali z kariery duchownej w ostatnich 9 latach, lękiem napełnia serce episkopatu. Porzuciło suknię duchowną 1.504 księży; diecezjalnych 486, zakonnych 1.018. Jest to referendum naprawdę bolesne.

MIĘDZYNARODOWE STOWARZYSZENIE MUZYKI SAKRALNEJ

Na VI Zjeździe Międzynarodowego Stow. Muzyki Sakralnej w Salzburgu, w myśl odnowy posoborowej, do nowego prezydium wszedł jeden z czterech członków, ks. inf. Migalski Gerard, znany i ceniony muzyk z Poznania.

CHARUTARIA LIBERTY

D.D.T. — B.H.C. — Formicidas — Kosy polskie i São Floriano — Alicates poloneses e nacionais — Fumos 30 qualidades — Desfiados 30 qualidades — Tabaco — Rapé — 100 charutos Cr$ 16,80 — Narzędzia i ostrzenie dla rzeźnictwa — Nasiona cebuli 1974 — warzywne — kwiatów — pastewne — Bracatinga — eucalipto — wyka — pasto.
Fajki od Cr$ 3,00 do Cr$ 120,00 — Fumos Tietê - Goyano — Amarelinho — Mineiro — Rio do Sul - Artykuły dla fryzjerów i ostrzenie. — 1.000 palhas para cigarros Cr$ 9,50 — Isqueiros Eletrônicos para uso de fogões e pilhas. — Fogareiros a querosene e peças de corda de Nylon. — Máquinas elétricas para cabelo - Balanças Romanas e de prato — Criadeiras para pintinhos à gás — Soldadores a gás e elétricos — Máquinas para corte de grama: manuais, elétricas e à gasolina. -

F L O R E C K I
Rua Saldanha Marinho, 148 — Curitiba - Paraná.

WIEŚCI Z POLSKI

40 MILIARDÓW TON WĘGLA NA LUBELSZCZYŹNIE

W artykule "Ostry start po lubelski węgiel" warszawska "Trybuna Ludu" informuje, że od 2 stycznia br. górnicy zastąpią na Lubelszczyźnie geologów. Koło wsi Bogdanka rozpocznie się głębienie dwóch szybów. Praktycznie więc ma ruszyć budowa nowego okręgu górniczego.

Dziennik ten informuje dalej, że na terenach lubelskiego zagłębia znajduje się według przewidywań geologów i górników około 40 milardów ton węgla. Jest to węgiel energetyczny, o małej stosunkowo zawartości popiołu i niskim zasiarczeniu, a więc dobry. W nowym tym zagłębiu węglowym — dodaje "Trybuna Ludu" — praca pod ziemią będzie w pełni zmechanizowana i w wysokim stopniu zautomatyzowana.

ARCHIWUM HITLEROWSKIE ZNALEZIONO W BUKOWIE POD OLKUSZEM

W Bukowie pod Olkuszem na strychu jednego z budynków mieszkalnych znaleziono komplet tajnych dokumentów miejscowego posterunku policji hitlerowskiej z lat 1940/42.

W najlepszym stanie zachowały się wydawnictwa przeznaczone dla ówczesnych funkcjonariuszy policji hitlerowskiej. Zawierają one m. in. spis nazwisk — Polaków i obywateli niemal całej Europy poszukiwanych "za przestępstwa przeciwko Rzeszy" oraz wykaz jeńców wojennych zbiegłych z obozów.

Zachowały się także tajne spisy Polaków — mieszkańców Bukowna przewidzianych do likwidacji — jeszcze przed wybuchem wojny — za działalność patriotyczną i w organizacjach społecznych.

Inne dokumenty — to raporty, meldunki i sprawozdania z funkcjonowania miejscowej policji, rzucając światło na jej zbrodniczą antypolską działalność. Wszystkie dokumenty zostały zabezpieczone przez Okręgową Komisję Badania Zbrodni Hitlerowskich w Krakowie.

FIGURKA ŚWIATOWITA Z WOLINA UZNANA ZA REWELACJĘ ARCHEOLOGICZNĄ

Agencja Krajowa donosi, że znalezioną ostatnio na wyspie Wolin niewielką, wyrzeźbioną w drzewie figurkę bożka Światowita uznali archeolodzy za rewelacyjne odkrycie. Podajemy szczegóły.

Według misjonarza Pomorza Adama z Bremy rejon ujścia Odry znany był z silnie rozwiniętego kultu pogańskiego.

Przyjęcie chrześcijaństwa spowodowało jednak zniszczenie jego śladów.

Wolin był głównym ośrodkiem handlowym i portem słowiańskim szeroko znanym zarówno w Skandynawii, jak i w Niemczech. Powojenne badania obaliły tezę, iż zamieszkiwali, go przede wszystkim Normanowie. Byli oni jedynie wynajmowani przez bogatą republikę kupiecką, a później przez pierwszych Piastów w charakterze najemnych żołnierzy.

Odkrycie posążka bóstwa pogańskiego o niewielkich co prawda rozmiarach, kilku centymetrów wysokości, jest rzeczywiście sensacyjne. Jest to — jak twierdzą w kraju — pierwsze świadectwo że personifikacja bóstw nie ograniczała się do nadawania rzeźbom czy płaskorzeźbom jedynie niezgrabnych zarysów twarzy lub postaci, lecz że miała miejsce w postaci rzeźb o wysokim kunszcie snycersko-rzeźbiarskim.

Jedno jest jeszcze zastanawiające, że figurkę, którą wstępnie datuje się na drugą połowę IX w., znaleziono nie w jakimś pomieszczeniu, lecz na uliczce między domami. Jej niewielkie rozmiary pozwalają przypuszczać, że pierwotnie stała ona w poświęconym kultowi kącie domostwa.

Drugą równoprawną hipotezą jest, że była ona noszona w czasie uroczystości kultowych np. powitania wiosny. Przemawiałoby za tym znalezienie w tym samym miejscu drewnianego ustnika od jakiegoś bliżej nie znanego instrumentu muzycznego, prawdopodobnie trąby.

Wolińskie znalezisko uważane jest za jedno z najważniejszych w ostatnim 30-leciu. Jest to bowiem pierwsze tego typu dobrze datowane znalezisko w całym świecie słowiańskim. Świadczy ono iż personifikacja bóstw miała miejsce o wiele wcześniej, niż nastąpiło przyjęcie chrześcijaństwa na tych ziemiach.

ZJAZD BYŁYCH WIĘŹNIÓW OBOZU W SACHSENHAUSEN

W Warszawie obradował Międzynarodowy Komitet Sachsenhausen. W obradach uczestniczyli przedstawiciele byłych więźniów politycznych obozu koncentracyjnego Sachsenhausen, z Czechosłowacji, Danii, Francji, NRD, NRF, Polski, Węgier i Sowietów.

Przedmiotem obrad była dotychczasowa działalność komitetu oraz przygotowanie do uroczystych obchodów 30-lecia wyzwolenia obozu koncentracyjnego Sachsenhausen i europejskiego spotkania byłych więźniów politycznych wszystkich obozów koncentracyjnych w Oświęcimiu. Obchody te odbędą się w kwietniu b. roku.

REMONT KOPUŁY KAPLICY ZYGMUNTOWSKIEJ

KRAKÓW — Sieć rusztowań oplotła kopułę słynnej Kaplicy Zygmuntowskiej w katedrze na Wawelu. Kaplica, wzniesiona w początkach XVI w. posiada kopułę pokrytą miedzianą blachą o unikalnym kształcie — pozłacanych łusek. Zdobiły one przez cztery wieki ten zabytek, czas jednak dokonał poważnych uszkodzeń w złoceniach kopuły. Decyzją władz konserwatorskich rozpoczęto remont kopuły i przy udziale wybitnych specjalistów z Krakowa i Torunia przygotowuje się opracowanie sposobu szybkiego przywrócenia dawnej świetności pozłacanym łuskom.

65 KUŹNI W WARSZAWIE (ALE JUŻ TYLKO 9 KOWALSKICH UCZNIÓW)

Mało kto wie o tym, że w Warszawie wciąż istnieją i działają kuźnie. Jak doniosła niedawno prasa krajowa jest ich jeszcze 65.

Te z nich, które są w dzielnicach peryferyjnych, świadczą głównie usługi dla ludności pracującej w rolnictwie. Wykonują także naprawy sprzętu rolniczego, maszyn.

Natomiast rzemieślnicy, których zakłady położone są w centrum, ugięli się pod presją motoryzacji i wykonują drobne naprawy... samochodów. Dorabiają niektóre części, ratują nadwyrężone resory. Czasami też zajmują się drobną produkcją, robiąc młotki, topory, haki oraz okucia budowlane.

Są i takie kuźnie (jest ich 6), w których przy miechu i kowadle pracują prawdziwi artyści. Powstają tu piękne formy plastyczne wykuwane z żelaza, ozdobne bramy i ogrodzenia, kute świeczniki, latarnie, kinkiety, popielnice.

Zastanawia jednakże sprawa; jak długo jeszcze będą istniały zakłady kowalskie, skoro obecnie szkolonych jest w tej specjalności na terenie całej Warszawy nie mniej ni więcej tylko dziewięciu uczniów.

Wydaje się więc, że za parę lat zniknie z mapy zawodów jeszcze jeden — kowalstwo, a ostatni Mohikanie tego fachu przekwalifikują swe kuźnie na warsztaty samochodowe.

"HISTORIA WARSZAWY W 6 TOMACH"

W Polsce przygotowywana jest obecnie sześciotomowa "Historia Warszawy". Dzieło opracowywane jest przez pracowników z Instytutu Historii Uniwersytetu Warszawskiego. Pracami kieruje prof. Stefan Kieniewicz. Pierwszy tom "Historii Warszawy" ukaże się w tym roku. Następnie regularnie pięć tomów ukazywać się ma co roku.

TADEUSZ DOŁĘGA - MOSTOWICZ

ZNACHOR

14)

I ten jednak niewiele miał do powiedzenia. Pamiętał, że odwiózł z Alei Bzów na Dworzec Główny młodą, przystojną panią z kilkuletnią dziewczynką. Zapłaciła, sama wzięła walizki i znikła w tłumie. Badanie kolejowego rozkładu jazdy też nie na wiele się zdało. Między dwunastą a pierwszą w południe z Dworca Głównego odchodziło kilkanaście pociągów w najrozmaitszych kierunkach.

Komisarz Górny zastanawiał się już nad rozesłaniem listów gończych za Beatą Wilczurową, gdy nagle nowe odkrycie pchnęło śledztwo na inne tory.

Mianowicie podczas periodycznej rewizji dokonanej u jednego z paserów na ul. Karmelickiej wśród wielu rzeczy pochodzących z kradzieży czy rabunku, znaleziono czarne palto, marynarkę i kamizelkę wyjątkowo dużych rozmiarów. Chociaż etykietki krawca były odprute, z łatwością dało się odszukać zakład krawiecki, gdzie zostały uszyte, i tą drogą stwierdzono, że należały do zaginionego profesora. Przyciśnięty do muru paser zeznał, iż nabył to od niejakiego Feliksa Żubrowskiego.

Żubrowski, wbrew przypuszczeniom komisarza, nie był nigdy notowany za jakiekolwiek przestępstwa. Mieszkał na Przywiślnej z żoną i czworgiem dzieci, z zawodu był piaskarzem i zeznał, iż krytycznego dnia ubranie znalazł na brzegu, gdy z rana wracał z libacji. Kilku świadków, może niezbyt godnych zaufania, ustaliło jego alibi. W każdym razie niczego mu nie było można udowodnić i Żubrowskiego po trzech dniach wypuszczono z aresztu. Za jego niewinnością przemawiało i to, że Wisła w tym miejscu była głęboka, a samobójstwo profesora Wilczura nader prawdopodobne.

W następnych dniach przeszukano koryto rzeki na przestrzeni kilku kilometrów — bez skutku. Do prosektorium sześć razy sprowadzano służbę z Alei Bzów i prezesa Wilczura, by rozpoznali niezidentyfikowane zwłoki, lecz właściwie było to zbędne: zaginiony profesor miał rzucający się w oczy wzrost około metra dziewięćdziesięciu centymetrów i ważył prawie sto kilogramów.

— Jeszcze nie znaleźliśmy trupa — zrezygnowanym głosem mówił komisarz Górny — może wypłynie na wiosnę. Wisła ma wiele dopływów i nieraz zdarza się, że dopiero po kilku miesiącach wyrzuca zwłoki.

— Więc pan potwierdza moje obawy? — pytał prezes.

— Bardzo wiele okoliczności przemawia za samobójstwem. Na wszelki wypadek rozesłałem odbitki fotografii profesora do wszystkich posterunków policyjnych.

— Więc jednak dopuszcza pan ewentualność utraty pamięci?

— Jeżeli mam być szczery, nie wierzę w to. Póki jednak zwłoki nie wypłyną, nie wolno mi zaniedbać i tej możliwości. Z tej samej racji, nie zaniechałem tej hipotezy o morderstwie. Chociaż mam niemal pewność, że może być mowa tylko o samobójstwie. To pewne. Wyszedł z domu oszołomony nieszczęściem i dlatego nie powziął jeszcze żadnej decyzji. Chodził zapewne długo po mieście, może pił dla zalania robaka...

— Nigdy nie pił — przerwał prezes.

— Tak czy owak postanowił z sobą skończyć. Bo któż miałby go zabić?... Bandyci?... Musiałoby być co najmniej trzech albo czterech, by po cichu dać mu radę. To przecie był człowiek wyjątkowej siły fizycznej. A strzały?... No, nie wykluczone, ale strzelanina zawsze kogoś zwabi i z uprzątnieciem trupa trzeba bardzo się pośpieszyć. Na palcie zaś i na marynarce nie ma najmniejszego śladu krwi. Pozostaje jeszcze wciągniecie w pułapkę i zabójstwo w zamkniętym lokalu. Zabójstwo zatem z premedytacją. Otóż komu mogło na tym zależeć, kto na tym zyskiwał?... Nikt. Profesor nie zostawił testamentu. Z samego prawa wszystko co miał, przechodziłoby na córkę i żonę. Pan prezes jednak zapewniał, że wdowa jest najbardziej bezinteresowna na świecie. Pozostaje jeszcze jej amant, któremu, sądząc z jego powierzchowności, nie musiało powodzić się najlepiej. Ale i to jest więcej niż wątpliwe. Gdyby chciał zdobyć pieniądze, potrafiłby namówić profesorową do zabrania gotówki, futer i biżuterii. Stanowiło to przecie kwotę nie do pogardzenia, jakieś, pobieżnie licząc, siedemdziesiąt tysięcy. A kochającą kobietę spryciarz do wszystkiego zdoła namówić.

— Wątpię. Beata miała zasady...

— Panie prezesie, jako doświadczony sędzia wie pan lepiej ode mnie, że gdzie u kobiety zaczyna się miłość, tam kończą się wszystkie zasady. Ale za niewinnością tej pary przemawiają i inne rzeczy. Więc primo: nie uciekaliby, bo to tylko przeciw nim musiałoby zwrócić podejrzenie. Secundo: zgłosiliby się po zaginięciu profesora. Cała prasa przecie trąbiła. A chyba byliby ostatecznie głupi, sądząc, że policji wcześniej czy później nie udałoby się ich odnaleźć, gdyby uważała ich za sprawców zbrodni. Grając na tak wielką stawkę jak spadek po profesorze, zjawiliby się w kilka dni, a tu już drugi miesiąc mija. Muszą mieć czyste sumienie.

— I ja tak sądzę.

— A jeszcze i to! Z doświadczenia wiem, że zbrodniarz nie umie prawie nigdy zdobyć się na cierpliwość. Każdemu z nich pilno osiągnąć to, co pobudziło go do morderstwa.

(c. d. n.)

- Polonia Zagraniczna -

U.S.A.

POSŁOWIE POLSKIEGO POCHODZENIA W KONGRESIE I URZĘDACH STANOWYCH W USA

Polonia Amerykańska utrzymała w ostatnich wyborach do Kongresu Stanów Zjednoczonych swój stan posiadania, a w urzędach stanowych, samorządach powiatowych oraz na stanowiskach sędziów powiększyła nawet swe wpływy. Z Chicago (Ill.) zostali wybrani do Izby Reprezentantów następujący posłowie polskiego pochodzenia: Danie Rostenkowski, Jan Kluczyński i Edward Derwiński; w Detroit (Mich.) — Lucjan Nendzi i Jan Dingell (Dzięgielewski); w Milwaukee (Wisc.) — Klemens Zabłocki; w przemysłowej części stanu New Jersey — Henryk Helstowski; w Buffalo (N.Y.) — Henryk Nowak. A więc Polonia utrzymała w Kongresie Stanów Zjednoczonych ośmiu posłów. We władzach stanowych, powiatowych i miejskich Polonia nie tylko utrzymała swój stan posiadania, ale go nawet poszerzyła. Największy sukces ma do zanotowania Polonia w trzech wielkich skupiskach: Detroit (Mich.), Chicago (Ill.) i Buffalo (N.Y.).

Polacy zdobyli stanowiska dwóch senatorów stanowych w stanie Michigan; wybrani zostali Dawid Pławecki i Antoni Dardziński. W stanowej Izbie Niższej tego stanu Polonia zdobyła trzy nowe mandaty poselskie, ma więc tam obecnie szesnastu przedstawicieli. Były burmistrz Detorit, Roman Gribbs wybrany został sędzią okręgowym, a adwokat Rejmund Królikowski — członkiem rady dyrektorów uniwersytetu stanowego. Polacy w Buffalo zdobyli tylko jeden mandat poselski, wybierając do legislatury stanowej Denisa Górskiego; uzyskali natomiast aż trzy stanowiska sędziów Sądu Najwyższego. Zasiadać tam będą: Anna Mikol, Józef Kłuszyński i Teodor Kasler, zaś w samorządzie wybrano Alfreda Słomińskiego na kontrolera finansów powiatowych oraz Genowefę Starościak na wysokie stanowisko w zarządzie miasta.

W Chicago Polonia zapewniła wybór Donalda Swinarskiego na senatora stanowego i dziewięciu posłów do Izby Niższej, poza tym Ryszard Martyk został inspektorem powiatowym szkół, a Stanisław Kucek — dyrektorem wydziału prawnego. Do zarządu powiatu weszli Mateusz Breszak i Karol Bąk. W Sądzie Apelacyjnym zasiadać będzie nadal wielce zasłużony dla miejscowej Polonii Tadeusz Adesko, a w Sądzie Okręgowym — Edward Pluzdrak, Antoni Smigiel i Robert Sulski. Godny podkreślenia jest także fakt, że wicegubernatorem stanu Nowy Jork została Mary Anne Krupsak. Jest to pierwsza w historii tego stanu kobieta na stanowisku wicegubernatora.

Paczki PEKAO DO POLSKI
Najtaniej, najszybciej i najsprawniej otrzyma Rodzina i przyjaciele w Polsce
POMOC
przez PACZKI PEKAO tak zw. "DO WYBORU" oraz PACZKI SPECYFIKOWANE wg katalogu.
"BONY TOWAROWE" można również korzystnie i legalnie odstąpić innej osobie.
PEKAO posiada PACZKI: żywnościowe, paczki standartowe, paczki ze świeżymi owocami, słodyczami, napoje alkoholowe,. Upominki dla Pań, Panów i Dzieci. Maszyny do szycia, maszyny dziewiarskie. Różnego rodzaju tkaniny. Konfekcję i galanterię. Lodówki, pralki. Kuchnie gazowe. Telewizory, radioodbiorniki, magnetofony, akordeony. Różne artykuły przemysłowe. Sprzęt kuchenny, sprzęt sportowy, sprzęt motorowy tj. samochody, motocykle, rowery, opony. Materiały budowlane jak np. cement, wapno, cegła, dachówka ceramiczna, bloki z betonu lekkiego, płyty azbestowe - cementowe, papa asfaltowa specjalna. Wyroby hutnicze jak np. blacha, drut ocynkowany, siatka ogrodzeniowa ocynkowana, rury. Węgiel, koks, meble i wiele innych rzeczy.
Tylko Paczki PEKAO wolne od cła
Wielki asortyment lekarstw Amerykańskich
Gotowe do odbioru apartamenty w całej Polsce.
Urządzenia sanitarne, Maszyny Rolnicze j. np. ciągniki kosiarki, młocarki, sieczkarnie, piły do cięcia drzewa elektryczne.
NOWE CENY SAMOCHODÓW
FIAT 125p/1300 model 74 .... od 1.700$. do 1.820$
FIAT 125p/1500 model 74 .... od 1.740$. do 1.860$
FIAT 125p/COMBI 1300, 74 r. $1.950
FIAT 125p/COMBI 1500, 74 r. $1.990
FIAT 126p. 74 r. $1.150
FIAT 127p. 74 r. $1.950
Po informacje i Katalogi należy zgłosić się do:
PRZEDSTAWICIELKI Upoważnionej przez PEKAO, New York
p. Heleny BERGMAN,
Caixa Postal Nr 5127 — Telefon: 220-39-65
01000 SÃO PAULO

É A MAIOR CASA ESPECIALIZADA NO RAMO
PEDROSO - MOVEIS E TAPETES
Tapetes, carpetes, forrações e passadeiras de todas as grandes marcas nacionais.
EXCLUSIVIDADE do Piso Nylon Durafelt São Carlos.
EXCLUSIVIDADE para toda a linha ITA de tapetes prontos.
EXCLUSIVIDADE para tapetes e carpetes TABACOW
EXCLUSIVIDADE para a linha nobre colonial de estofados.
O maior estoque de tapetes de pele natural, tipo Exportação.
O maior revendedor de colchões de todas as boas marcas.
DESCONTOS DE 20% A 45% EM PASSADEIRAS, TAPETES PRONTOS E TAPETES DE PELE NATURAL.
Crédito imediato. 24 meses para pagar.
PEDROSO - MOVEIS E TAPETES
25 ANOS DE PRESTÍGIO NACIONAL!
Dr. Murici, esquina Pedro Ivo. Fones: 23-6854 — 22-2075 — 23-9822 — 22-4787
CURITIBA — PARANÁ
* * *
Santos Saraiva, 49 — Fone: 6478 — Estreito
FLORIANÓPOLIS — STA. CATARINA

HISZPANIA

AUDYCJE POLSKIEGO RADIA NAGRODZONE W HISZPANII

Audycje Polskiego Radia otrzymały dwie główne nagrody na międzynarodowym kongresie radia w Barcelonie "Premio Ondas 74". W kategorii reportaży nagrodzono audycję "Głębokie zanurzenie" Krystyny Melion, a w kategorii programów muzycznych — audycję Renaty Rumel i Jerzego Kordowicza "Historia pewnego przeboju".

SZWAJCARIA

WIECZÓR POLSKI W SZWAJCARII

W dzielnicy Cologny w Genewie, istnieje od 16 lat prywatny teatr pod nazwą "Le Théâtre Du Petit-Crève-Coeur" ("Małe Strapione Serce"), którego duszą jest pani Raymonde Gampert z patrycjuszowskiego rodu tego miasta. Kulturalnym genewczykom wiadomo, że można w nim obejrzeć sztukę Musseta, Czechowa, Lorci czy Cocteau, doskonale wystawioną i graną z talentem. Chlubna opinia poziomu artystycznego teatrzyku jest od dawna ustalona, toteż każdy stara się otrzymać osobiste zaproszenie na spektakl.

Ostatnio, przez dwa weekendy miesiąca listopada dano tam 6 przedstawień pod nazwą "Wieczór polski".

Oddrzwia willi państwa Gampert, z których roztacza się najpiękniejszy widok na Leman, otwierają się na malowniczą salę, służącą niegdyś za pomieszczenie do tłoczenia wina z okolicznych winnic, a dziś za teatr; przestrojono ją w afisze polskiego współczesnego teatru i w grafiki znanej polskiej malarki Teresy Jakubowskiej, wszystko z prywatnej kolekcji Andrzeja Skibińskiego.

DZIAŁ POETYCKI

Tęsknota za ojczystą mową

O, ojczysta nasza mowo,
Coś kwitnęła nam przed laty,
Zakwitnijże nam na nowo
Jako kwitną w lesie kwiaty.
Zalśnij nam jako zorze,
Przywróćże nam skarb nasz istny,
Aby w domu i we zborze
Istniał język nasz ojczysty.
...Miła naszych ojców mowo,
Coś w spuściźnie nam została,
Rozwińże się nam na nowo,
Byś się nam ozdobą stała.
Ojców mowo, co pieściła
Matka mnie w kołysce tobą,
Słyń na nowo, byś świeciła
Nam światłością i ozdobą.

Wierszyk ten napisał poeta mazurski, Michał Kajka, który żył w latach 1858-1940. Mieszkał on w Prusach Wschodnich, gdzie Polacy uciskani byli przez Niemców. Wiersze swe patriotyczne pisał ołówkiem ciesielskim przy pracy. Utwierdzały one polskość wśród ludności polskiej w Prusach Wschodnich.

Wierszyk ten wskazuje, jak kiedyś Polacy w Prusach Wschodnich tęsknili za ojczystą mową.

AFRYKA POŁUDNIOWA:

POLACY W CAPE TOWN

W "Dzienniku" ukazał się list płka Gnatowskiego z Płd. Afryki, z którego wynika, że nie widzi Polonii w Cape Town, a jednak jest tam grupa Polaków, jakieś 200 do 400 osób. Nazwiska polskie można często spotkać na łamach prasy lokalnej, a w jednym z tygodników natrafiłam na artykuł pani K. Jarmułowicz. W ten sposób, po nitce do kłębka, trafiłam w Cape Town do polskiej kolonii.

Castle Bowling Club, jeden z wielu klubów sportowych, zgromadził spore grono Polaków. Jedna grupa to członkowie Zjednoczenia Osadników Polskich, którego prezesem jest pracowity i zapobiegawczy p. Streż; druga grupa to członkowie Stow. Polskich Kombatantów. Prezesem SPK jest p. Nitosławski; wiceprezesem p. Lisowski; skarbnikiem i redaktorem komunikatów koła jest inż. Tyrowicz, a sekretarzem i inicjatorem przedszkola K. Krawczyk.

Inż. Tyrowicz prenumeruje "Dziennik Polski". Serce mi roztajało, gdy na antypodach zobaczyłam nasz Dziennik z Londynu. Inżynier Tyrowicz wskazał mi drogę do sobotniego przedszkola. Jestem z pełnym uznaniem dla rodziców, którzy w morzu murzyńsko-południowo - afrykańskim potrafią swoje dzieci uczyć po polsku. Przedszkole prowadzi p. Barbara Chmielowska; nie mając żadnych podręczników szkolnych dokazuje cudów.

Brak jest polskiego księdza na miejscu. Dbamy o naszą polskość tu w Anglii, postarajmy się dbać o polskość dzieci w dalekiej Południowej Afryce. Dodam, że są tam żony Polaków, które są pochodzenia holenderskiego i irlandzkiego, nauczyły się one mówić po polsku i biorą czynny udział w polskim społecznym życiu.

Jadwiga Woyno

ARGENTYNA

NA KOLONII W LA GRANJA

W La Granja położonej wśród wzgórz Kordoby organizowane są już od wielu lat kolonie letnie dla dzieci. Jadąc tutaj mija się wiele ładnych i ciekawych zakątków Argentyny. W miarę zbliżania się do terenu kolonii krajobraz staje się coraz piękniejszy. Wspaniały górzysty teren z obfitą roślinnością sprzyja do dobrego wypoczynku tak fizycznego jak i psychicznego. Doskonałym powodzeniem cieszy się tutaj pobliska rzeka. Jej spływ między kamieniami napawa urokiem.

Z wielką radością dzieci biorą udział w różnego rodzaju grach i wyczynach sportowych. Największą jednak popularnością cieszy się basen kąpielowy zwłaszcza gdy temperatura dochodzi do 40°C. Oprócz tego w godzinach porannych dzieci podzielone na trzy grupy biorą udział w lekcjach języka polskiego, historii, higieny i religii.

Cały personel kolonijny stara się współpracować jak najlepiej aby dla wszystkich dni spędzone w La Granja pozostały na zawsze w pamięci.

KĄCIK RODZINNY:

O odrobinę zrozumienia bliźniego twego...

Piękne słowa nie wystarczą, by pomóc bliźniemu. Potrzeba tu więcej serca, uczucia, a także i ofiary materialnej. Jest wokół nas wielu biednych i nieszczęśliwych, chorych i cierpiących, którymi nikt się nie zajmuje, nikt nie poda im litościwej ręki ani nie zainteresuje się ich losem. Wprawdzie nikt ich nie widzi na ulicy ani w domu naszych przyjaciół. Są to ludzie naogół niewidoczni i niedostrzegalni. Ale są. Cierpią i czekają twojej pomocy. A ty masz dobre serce i chcesz im pomóc tylko ich nie dostrzegasz, nie widzisz, nie odnajdujesz tam gdzie ci się wydaje że być powinni! A jednak serce, to nie "szkiełko mędrca". Sercem potrafią ludzie dojrzeć największe tajemnice ludzkiego istnienia. Sercem można sięgnąć głębiej do duszy niż okiem najlepszego znawcy. Trzeba tylko umieć patrzeć i dostrzegać. O co mi chodzi? Chodzi mi o ludzi starych i chorych. O ludzi zgorzkniałych i niedołężnych. O ludzi zgorzkniałych życiem i przeżartych cierpieniem.

Jakie są problemy człowieka cierpiącego, człowieka chorego czy starego? Zdrowy i młody człowiek mało o nich powiedzieć może, bo jeszcze nigdy nie doświadczył tych stanów zdrowotnych i psychicznych jakie przeżywają ludzie cierpiący i stargani życiem. Są to: rezygnacja, załamania duchowe i fizyczne, oraz koszmarna samotność serca i myśli.

Człowiek stary i chory potrzebuje przede wszystkim zrozumienia, otwartości serca, szacunku i słowa otuchy. Człowiek przykuty do łóżka jest podobny do więźnia, któremu nie wolno nic robić ani na nic reagować. Starość to nie tylko choroba i zgryźliwość, ale to także i wiedza, doświadczenie i mądrość życiowa. Pomóc człowiekowi staremu i choremu, to znaczy zrozumieć ge we wszystkich możliwych stanach jego ciała i ducha.

Zasadniczym błędem popełnianym często w odniesieniu tych dwóch grup jest traktowanie ludzi stosownie do ich przydatności życiowej. Ludzie chorzy i cierpiący, to ludzie wyrzuceni poza nawias życia, którymi nie warto się zajmować. A tymczasem utrzymanie z nimi kontaktu, dobroć, przyjaźń i zrozumienie ze strony ludzi młodszych i zdrowych, stanowi najlepsze lekarstwo na ich wszelkie dolegliwości i przeżycia.

Pamiętajmy o tym, że choroba i starość może stać się w pewnej chwili i naszym udziałem

Julian Majcherczyk

Tajniki szczęścia

ZDANIEM PSYCHOLOGÓW...

"Aby małżeństwo było udane i szczęśliwe, trzeba tylko jednej rzeczy: kobieta powinna kochać bardziej" — tak twierdzi jeden z profesorów psychologii na Uniwersytecie Londyńskim. Im bardziej kobieta kocha swego małżonka, tym silniej koryguje jego wady. Im bardziej mężczyzna kocha swą partnerkę, tym łatwiej wybacza kobiecie jej wady i nie wpływa na ich usunięcie.

MIŁOŚĆ I CHEMIA...

Co jest najważniejsze w małżeństwie? Oczywiście miłość — tak przynajmniej twierdzi pewien profesor chemii z Bostonu: podstawą godnego współżycia jest chemiczny skład ciała małżonków. Większa ilość danego pierwiastka w organizmie jednego z małżonków może zburzyć szczęście małżeńskie.

NAJLEPSI MAŁŻONKOWIE...

Znany brytyjski komik Peter Sellers udzielił takiej porady paniom pragnącym wyjść za mąż: "Mądra dziewczyna powinna szukać męża wśród tych, którzy niedawno ukończyli służbę wojskową. Umieją latać i cerować, zmywać naczynia, słać łóżko i sprzątać. Potrzebują mało pieniędzy, niewiele odpoczynku i zawsze słuchają rozkazów".

HOBBY — WAŻNIEJSZE...

Na Międzynarodowym Kongresie Adwokatów — Specjalistów od Rozwodów w Wiedniu stwierdzono: "Większość mężczyzn znacznie bardziej kocha swoje hobby niż własne żony. Najgroźniejsze hobby dla małżeństwa to wędkarstwo, piłka nożna i filatelistyka. Z danych statystycznych wynika, że w przeszło 50 proc. spraw rozwodowych hobby małżonka było powodem rozkładu małżeństwa.

Uśmiechnij się...

Nauczyciel pyta ucznia:

— Powiedz mi, do jakiego gatunku zaliczysz węża-okularnika?

— Do krótkowzrocznych — odpowiada uczeń.

* * *

Twoja ukochana, tak jak inne kobiety składa się w trzech czwartych z wody.

— Niech ci będzie. Ale przyznasz, że linię brzegową ma piękną.

* * *

W poczekalni lekarza w Debreczynie (Węgry) znajdowała się wywieszka z napisem: "Grubi żyją króciej". Ktoś dopisał ręcznie: "Ale jedzą dłużej".

* * *

— Jasiu, czy bocian jest ptakiem pożytecznym?
— Nie, proszę pana.
— A dlaczego?
— Bo i tak mamy za dużo dzieci.

Przypowieści na nasze czasy (20)

KRÓLESTWO WIEDZY I PAŁAC SZTUKI

Budowano pałac przez długie lata, aż doczekano się dnia inauguracji wielkiego muzeum sztuk pięknych i kultury. Sama architektura gmachu stanowiła arcydzieło w budownictwie poza chwalebnym rozwiązaniem problemów praktycznych. Dwadzieścia piętr symbolizowało dwadzieścia wieków twórczości ducha ludzkiego.

Uroczystość otwarcia przyniosła chlubę organizatorom tego wielkiego przedsięwzięcia. Dziesięć wind pracowało całą parą, udostępniając zwiedzającym poznanie świata piękna.

Niestety po kilku miesiącach nastąpiła jakaś awaria w maszynerii wprowadzającej w ruch komplet wind. Nikt nie był w stanie naprawić uszkodzenia. Co prawda — była czynna winda zapasowa, łącząca dziesiąte piętro z wyższymi. Ale mało było kandydatów, by wspinać się po schodach na połowę wysokości olbrzymiego budynku.

Ze swej strony władze administracyjne doszły do wniosku, że nie warto naprawiać defektu wobec zmniejszonego zainteresowania publiczności. Aż komuś wpadło do głowy zrobić na 10-tym piętrze wystawę kiełbas i w innych salach sprzedawać najlepsze potrawy wszystkich narodów.

U św. Mateusza czytamy, że w swym czasie "oziębnie miłość u bardzo wielu (24,12), a u św. Łukasza sam Pan Jezus się pyta: "Czy Syn człowieczy znajdzie wiarę, na ziemi, kiedy wróci?" (18, 8).

Nie poświęcenie, czyni rzecz świętą, lecz to co święte — przemienia nasze wyczyny w poświęcenie.

F. Zb.

Myśli, zdania i uwagi (I)

Nie robić ludziom nieprzyjemności;
Niech się z was nikt nie gniewa, nie złości
Rozprawiać się grzecznie w cichej mowie,
A nikt o was nic złego nie powie.

Człowiek zły, zazdrosny, mściwy,
Całe życie nieszczęśliwy.

Kto na prawdzie jedzie ten nigdy nie zbłądzi.
Nie poniżaj człowieka uczciwego, bo Bóg poniży ciebie.
Kto prowadzi żywot nieuczciwy,
Ten nie może być szczęśliwy.

Walcz z nieszczęsną ciemnotą
I ze wstrętną hołotą
Też z złowrogą podłotą.

Czytaj, badaj, prawdy dociekaj
Od pijaństwa, karciarstwa uciekaj.

Bierz dobry przykład z ludzi, którzy dobrze czynią
Sobie i innym w niczym nie zawinią,
Idź tą samą drogą, póki będziesz żywy,
Będziesz miał szacunek i żywot szczęśliwy.

(c.d.n.)

Nadesłał: **Czytelnik "Ludu"**

Kuchnia Polska

ŚLEDŹ ZAPIEKANY

750 g filetów ze śledzia, 2 ząbki czosnku, 1 łyżeczka majeranku, 2 łyżki mąki, 1 szklanka śmietany, 1 żółtko, 2 łyżki utartego sera, olej do smażenia, sól, pieprz.

Filety ułożyć na desce, czosnek obrać, posiekać. Przygotowanym czosnkiem natrzeć filety, oprószyć majerankiem. Ułożyć w misce jeden na drugim, przykryć i pozostawić na godzinę w lodówce. Po tym czasie filety oprószyć mąką i obrumienić na oleju, osolić i oprószyć pieprzem. Następnie ułożyć na żaroodpornym półmisku i zalać śmietaną wymieszaną z żółtkiem przyprawić do smaku solą i pieprzem. Posypać utartym serem, wstawić do piekarnika, lekko zarumienić. Podawać na gorąco z pieczonymi ziemniakami i surówką z kapusty.

- Atomizador "Tobatta"
- Adubos Completos
- Adubo Líquido "ENVY"
- Sulfato de Amônio
- Nitrocálcio "Petrobrás"
- Termofosfato "Yoorin"
- Farinha de Ossos
- Inseticidas

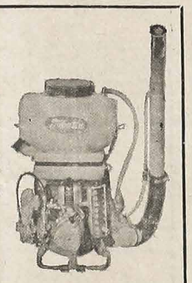

Adubos Boutin Ltda.

Av. 7 de Setembro, 2064 — Fone: 24-1296 — Cx. Postal 1130
CURITIBA — PARANÁ

CHARUTARIA LIBERTY

Sementes de cebola importada, ano 1975, branca, vermelha — Pera — Bracatinga — Ferramentas importadas — Máquinas para moer carne n.º 5, 8, 10, 22 e 32 — Oculos de segurança — Cachimbos importados e consertos. Churrasqueiras — Caldeirão de ferro — Espingardas de pressão — Liquinhos, Registros — peças — consertos — Artykuly dla rzeźnictwa i ostrzenie. — Maszyny do cięcia trawy — ręczne i elektryczne. — Ostrzenie narzędzi. — Karty do gry od Cr$ 3,00 do Cr$ 95,00. — Fajki od Cr$ 3,00 do Cr$ 120,00. — Balanças Romanas — Balanças de Prato. — Motor rotação normal 3. H. P. — Arame farpado de 250 metros, de 400 metros e de 500 metros — Bombas para água manuais e elétricas. — Gás — Liquinho e peças. — Máquinas para grama — elétricas. — Criadeiras de pintinhos a gás. — Soldadores a gás.

FLORECKI
Rua Saldanha Marinho, 148 — Curitiba - Paraná.

INDICADOR PROFISSIONAL

Lekarze:

DR LUDOVICO RYDYGIER
MÉDICO
Estágio Hospitalar de 4 anos nos Estados Unidos. — Cursos de Especialização na New York Polyclinic Medical and Hospital —
Consultório: Rua Barão do Rio Branco, 63 — Fone: 23-8494 — 14.º andar — Conjunto, 1411 — Edifício Barão do Rio Branco.
Residência: Rua do Herval, 182 — Fone: 22-5473
CURITIBA — PARANÁ

Dentyści:

DR WINCENTY FLENIK
Godziny przyjęć: od 8 do 11 i od 2 do 6. Rua Voluntários da Pátria, 620 - CURITIBA.

DR. SILVESTRE GORSKI
CIRURGIÃO DENTISTA
Atende no seguinte horário: segundas, quartas e sextas feiras, das 8:00 às 11:00 e das 15:00 às 19:00 horas.
Às quintas feiras: das 14:00 às 17:00 horas.
Al. Júlia da Costa, 1190 — Fone: 23-4954 - CURITIBA

DRA. MARIA E. BARANSKI KANIAK
CIRURGIA-DENTISTA
Alameda D. Pedro II, 602 — BATEL
HORÁRIO: Das 15,00 às 19,00 horas
MÓWI SIĘ PO POLSKU!
— FÁCIL ESTACIONAMENTO! —

FELIKS GOLAS
CONTADOR
Registro de firmas na Junta Comercial, contratos, distratos; declarações do imposto de renda.
Serviços de contabilidade em geral.
Rua Cândido Lopes, 205 - 5.º andar - conjunto 54
CURITIBA — Fone: 24-5813 — Paraná

Adwokaci:

DR LEOPOLDO ANTÔNIO SOKOLOWSKI
Sprawy cywilne, kryminalne, inwentarze itd.
Prç. Pres. Getúlio Vargas, 68
Tel.: 488 - S. José dos Pinhais
PARANÁ

PAULO FILIPAK
ADVOGADO
Causas civeis e comerciais, Inventários da Capital e do Interior. Horário: 9,30 às 11,00 e das 16,00 às 18,00 hs.
Rua Cândido Lopes, 205 2.º andar
Curitiba — Paraná

DR EDWARD ZELAK
Załatwia sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, robotnicze i naturalizację. Przeprowadza inwentarze.
Rua Emiliano Perneta, n.º 10 — 4 piętro — Conj. 401 (Esq. Pr. Zacarias), Edif. Quinto
Fone: 22-0278 — CURITIBA

DIONIZIO IENCZAK
ADVOGADO
Załatwia się sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, inwentarze, robotnicze, itd.
Mówi się po polsku!
Bureau Jurídico: Rua Vol. da Pátria, 9 - 14.º Andar - Conj. 144 - Esq. Pça XV, Centro - Fone 24-7611 R. 144.
Expediente: das 8,30 às 11,30 e das 17,30 às 19,00 horas.
Porto Alegre — RS.

DR LUCJAN KASPSZAK
Pça. Osório, 45 - 1.º and. 105
Telefon: 23-8944 - Curitiba
Załatwia inwentarze, ściąga wszelkie płatności, przeprowadza usuwanie lokatorów, broni sądownie w jakichkolwiek sprawach kryminalnych.
Mówi się po polsku.

AUTO MECÂNICA LONDRINA
DE
GETULIO THADEO OSTROWSKI
Mecânica de automoveis em geral.
Pintura — Lataria e Torno.
Rua João Negrão, 1.820 — Fone: 23-4844
Curitiba — Paraná
Fala-se em polonês

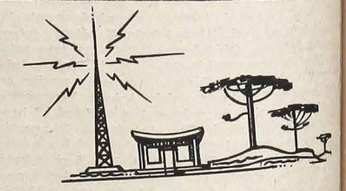

RÁDIO CAMBIJÓ
ZYE — 348 — 1520 KHZ
Boa música, Clube dos Sócios, Têrço em Família, Música polonêsa aos domingos das 17,00 às 18,00 horas. Homenagens, Anúncios. — Avisos e Recados para Amigos 82.800 — ARAUCARIA — Fone: 109 — PARANÁ

O MELHOR EM PREÇO E SERVIÇOS
AUTO VIDROS S. CRISTÓVÃO
TEM DE TUDO PARA SEU CARRO
VIDROS-BORRACHAS-ACESSÓRIOS
MATRIZ: R. NILO CAIRO, 52
FILIAL: R. CONS. LAURINDO, 961
Fones: 22-7181 24-5370

MIGAWKI Z "OPOKI"

(W OPRACOWANIU STEFANA CZAPLIŃSKIEGO)

3)

Przyrost ludności polskiej jest na pewno nie mniejszy niż innych grup ludności (dzieci polskich widzi się nie mniej niż u rodzimych Brazylian, a śmiertelność dzieci jest z pewnością nieskończenie mniejsza niż u "kabokli"). Przyrost 2,9% od 840.000 za 4 lata na procent zwykły to jest 97,440, czyli całość wyniosłaby na koniec roku 1974 937.440. Ale trzeba obliczyć na procent składany, a to wyniesie więcej, czyli razem około miliona.

Obliczenie to znajduje potwierdzenie także w innych obliczeniach. Jak już pisałem w OPOCE nr. 8, biskup Frederico Helmel z Guarapuava w Paranie mówił kilkakrotnie w czasie swego pobytu w Europie, że w jego diecezji Polacy stanowią 60% katolików, względnie 60.000 ludności (pisała o tym prasa angielska i polska). Umyślnie go w Guarapuawie odwiedziłem, by zrobić z nim coś w rodzaju wywiadu. Postawiłem mu pytanie, jaki procent stanowią Polacy wśród jego diecezji. Podał mi tę samą liczbę: 60%. Wedle statystyki, terytorium diecezji guarapuawskiej zamieszkuje 400.000 ludności, w tym 391.000 katolików. Przyjmijmy ogłędnie, że biskup się odrobinę myli i że Polaków jest tam tylko 200.000, a więc połowa ludności. Trudno przypuścić, by mniej Polaków, niż w diecezji guarapuawskiej było także i w diecezjach kurytybskiej i pontagrossenskiej, gdzie są główne tereny polskiej kolonizacji. (archidiecezja Kurytybska ma 950.000 ludności, w tym 740.000 katolików, a Ponta Grossa 550.000, w tym 165.000 katolików). Licząc po 250.000 Polaków na każdą z tych trzech diecezji, otrzymamy 450.000 Polaków. Zważywszy że Polacy żyją w Paranie nie tylko w tych trzech diecezjach, oraz że żyją nie tylko w Paranie, przyjąć trzeba, że milion Polaków w Brazylii jest liczbą obliczoną raczej skromnie.

Milion ludności — to bardzo wielka masa. To więcej, niż cały naród estoński. Takiej rzeszy ludzkiej żaden zdrowy naród nie odpisuje na straty. Zagadnienie ludności polskiej w Brazylii jest zagadnieniem żywym i obchodzi nas jako wielkie zagadnienie narodowe. Obchodzi nas mniej więcej w podobny sposób, jak naród francuski obchodzą losy francuzczyzny w Kanadzie.

Siłę i znaczenie polskości w Brazylii powiększa fakt, że jest to ludność osiadła w zwartej masie, a więc mająca szanse trwania. Główna masa Polaków brazylijskich żyje w stanie Parana, w pasie terytorium, sięgającym od powiatu São José dos Pinhais na płd.-wschód od Kurytyby (czyli od Gór Nadmorskich), do Cruz Machado poza Górami Nadziei, do początku stepów Guarapuawskich i do puszcz nad rzeką Ivai w powiecie Candido de Abreu. Pas ten, ciągnący się ze wschodu ma jakieś 200 do 250 kilometrów długości. Na wschodzie, w rejonie Kurytyby, szerokość jego nie jest większa, niż 50 kilometrów, ale na zachodzie, od linii União da Vitoria da krańców powiatu Candido de Abreu, sięga znowu jakichś 200 kilometrów.

Ludność na tym terytorium jest wszędzie mieszana, ale Polacy są tam wszędzie w przewadze lub w bardzo znacznym odsetku. W niektórych powiatach procent Polaków sięga 90%. Tylko stepowy powiat Lapa posiada Polaków mało, pozostałe powiaty na tym obszarze, mające charakter leśny, zaludnione są głównie przez Polaków, z dużą domieszką Ukraińców i mniejszą Włochów, Niemców i kabokli. W miastach i miasteczkach Brazylianie stanowią siłę znaczną, a znaczenie to powiększa toczący się proces wynarodowienia.

Poza tym terytorium, istnieją w Paranie zwarte wyspy polskie, jak powiat Campo Novo (ostatnio przemianowany na Quedas do Iguaçu) oraz kolonia Virmond między Guarapuawą i Laranjeiras. O wiele większe, zwarte wyspy polskie istnieją w stanach Santa Catarina i Rio Grande do Sul.

* * *

Oczywiście, gospodarzami Brazylii są Brazylianie. To jest naturalne i rozumie sią samo przez się. Są oni głównymi gospodarzami także i tam, gdzie ludność polska żyje w zwartej masie. Nikt Polaków nie zmuszał, by się w Brazylii osiedlali. Polacy nie są tam autochtonami, ale są ludnością napływową, która przybyła do kraju już istniejącego, zorganizowanego i na całości swego obszaru (choć niekoniecznie w tym czy owym zakątku puszczy) zaludnionego i zagospodarowanego. Przybyli oni jako goście, czy jako lokatorzy. To prawda, że i Portugalczycy nie byli tam autochtonami: przybyli tam jako zdobywcy, podbijając i w wielu miejscach wypierając Indian, a także na samym zachodzie wypierając indiańskie państwo jezuickie. Ale nie można z kwestionowaniem prawa do nazwy autochtonów iść za daleko. Węgrów trzeba uznać za autochtonów na równinie Pannońskiej, mimo że przyszli tam jako zdobywcy, a tak samo Turków w Ankarze) jeśli nie w Konstantynopolu i Smyrnie) a nawet Amerykanów na całym mniej więcej obszarze Stanów Zjednoczonych. Luzo-Brazylianie (od Luzitanii, dawnej nazwy Portugalii) są w Brazylii ludnością tubylczą; a są nią tym bardziej, że kiedyś Indian nie wytępili, lecz z nimi się zlali.

Każdy człowiek nie uprzedzony musi przyznać, obejrzawszy Paranę, że mimo ogromnej roli jaką wkład ludnościowy polski tam odegrał, jest to kraj o podłożu historycznym i etnicznym portugalskim. Wystarczy zobaczyć piękny kościół Matki Boskiej Różańcowej w Kurytybie, z portugalskimi kolorowymi tafelkami, pochodzący bodaj z osiemnastego wieku, albo stare kościoły w Paranagua, albo kościół w mieście Lapa, albo stare uliczki nadbrzeżne w Paranagua, Morretes i Antoninie, by się przekonać, jak jest podstawowy wkład portugalski w życie południowej Brazylii, także i Parany. Polacy są tam żywiołem napływowym.

Ale także żywioł napływowy ma swoje prawa. O narodzeniu się polskiego ostadnictwa zadecydowały interesy obopólne. Polscy chłopi szukali ziemi, ale Brazylia zaludniła pustkowia i uzyskała siłę roboczą. Warto także zauważyć, że właśnie ów wzgląd na siłę roboczą był głównym motywem wezwania polskich kolonistów przez Brazylię. Wielkie fazendy, gdzie hodowano bydło, były na stepach. Niedaleko były plantacje, gdzie dawniej pracowali niewolnicy Murzyni, ale zabrakło ich gdy skasowano niewolnictwo. Brak było w Brazylii siły robotniczej. Dano polskim osadnikom trudną do uprawienia, otaczającą stepy puszczę — i było w tym trochę nadziei, że nie dadzą rady, zniechęcą się i będą szukać pracy na fazendach stepowych, na plantacjach i w miastach. Polacy prawie wszyscy wytrwali w lesie. Ale byli i tacy, co poszli do miast.

Jędrzej Giertych

(c. d. n.)

UWAGA

Nadeszło ostatnie zamówienie "Kalendarzy" z Ameryki. Wszyscy czytelnicy, którzy przy zamawianiu "KALENDARZA" zaznaczyli, że odbiorą osobiście, prosimy zgłaszać się do Gráfica Vicentina Ltda. po odbiór. Dla zamiejscowych czytelników Kalendarze zostały już rozesłane.

Administracja

KRONIKA Z RIO DE JANEIRO

Rocznica bitwy o Monte Castello

W dniu 21 lutego br. miała miejsce wielka uroczystość z okazji trzydziestoletniej rocznicy zdobycia Monte Castello. Była to największa bitwa Korpusu Ekspedycyjnego Brazylijskiego we Włoszech, w czasie ostatniej wojny światowej. Punktualnie o godzinie 10-tej zajechał pod pomnik Nieznanego Żołnierza, minister wojny, gen. br. Silvio Frota. W czasie salwy armatniej 21 strzałów i przy dźwiękach orkiestry, Minister Wojny przeszedł przed frontem kompanii honorowej oddziałów spadochroniarzy i innych zgrupowań wojska. Piedestał pomnika i schody oblepione były przez cywilnych i wojskowych uczestników uroczystości. Stowarzyszenia Kombatantów brazylijskich, polskich, amerykańskich, angielskich, francuskich i belgijskich asystowały ceremonii.

Stowarzyszenie Polskich Kombatantów (SPK) przedstawiało liczną grupę naszych kolegów. Poczty sztandarowe, w sumie dziesięciu, ustawiły się po obu stronach potężnych schodów przed Pomnikiem, do którego wiódł czerwony dywan rozciągnięty poprzez cały plac aż do ulicy. Wśród zgromadzonych na uroczystości stali: Komendant Instytutu Badań i Wyszkolenia Technicznego Armii — gen. José Alves Martins, Szef Sztabu I-ej Armii — gen. Leonidas Pires Gonçalves, Arcybiskup Rio de Janeiro — Dom Eugenio Sales, Prezes Rady Narodowej Związków byłych Kombatantów — gen. Plinio Pitalunga, Marsz. Osvaldo Cordeiro de Farias, Komendant Wyższej Szkoły Wojennej — gen. Walter Menezes Paes, — Dowódca Pierwszego Rejonu Wojskowego — gen. Edmund da Costa Neves, oraz wielu, wielu innych wyższych dostojników wojskowych i cywilnych.

Głuchy grzmot dział, tak jak tam w czasie bitwy, budził dusze tych co śpią snem wiecznym, a obecnym przypominał te ciężkie i radosne zarazem chwile ataków na pozycje germańskie. Następnie Pan Minister Wojny, w asyście Gubernatora Stanu Guanabara, dr Chagas Freitas, oraz dowódcy I Bazy Morskiej, wice-admirała Julio de Sá Birrenbacha, dowódcy I-ej Armii, gen. br. Reinaldo Melo de Almeida, oraz dowódcy II-ej Bazy Lotniczej, brygadiera Mario Paglioli de Lucena, wstąpił na schody aż pod sam Pomnik. Tam rozpoczął swoje przemówienie gen. José Luiz Coelho Netto. Jako uczestnik walk w Italii wspomniał o tym największym wysiłku żołnierzy brazylijskich, który ukoronowany został zwycięstwem. Przytoczę tu jego znamienne słowa:

"Po czterech dniach apokaliptycznych walk, łańcuch gór Montese, definitywnie był już w rękach brazylijskich i otworzyły się wrota do tego końcowego aktu wojny, kiedy zdobywając nowe laury, oddziały nasze zapisały nowe stronice chwały w Zocca, Colhechio i wreszcie Fornovo — scena końcowego zwycięstwa i poddanie się wroga. Początek nowej ery, której symbolem miał być tak długo oczekiwany pokój na całym świecie". Gen. José Luiz Coelho Netto podkreślił, że tam w Montese miał miejsce: "poryw wysublimowany samozaparcia się, opór, bohaterstwo i duch, odziedziczony z naszej przeszłości skonsolidowania się Cesarstwa i obrony naszych granic! Było niezaprzeczonym dowodem i nauką dla naszej epoki, widzieć naród brazylijski, który tak ukochał pokój i lojalność w stosunku do innych narodów, a wtedy, 30 lat temu podniósł się zrewoltowany przeciwko agresji i niesprawiedliwości, aby walczyć ramię przy ramieniu z najlepszymi wojownikami naszych czasów, przeciwko wspólnemu wrogowi, który zagrażał wolności!"

Po jego przemówieniu orkiestra odegrała "Pieśń Korpusu Ekspedycyjnego". Potem Minister Wojny, gen. br. Silvio Frota złożył wieniec pod Pomnikiem Nieznanego Żołnierza, przy dźwiękach sygnału "Adeus' odegranego przez trębacza. Po podpisaniu Księgi Honorowej wszyscy, na czele z Ministrem Wojny, udali się do Mauzoleum w podziemiach Pomnika, aby złożyć hołd poległym. Następnie Pan Minister Wojny odjechał, po uprzednim otrzymaniu honorów wojskowych przez zgromadzone oddziały, obecnych oficerów i wszystkich uczestników uroczystości.

W godzinach popołudniowych, w jednym z kin rioskich miało miejsce wyświetlenie filmów nakręconych w czasie walk w Italii. Sala wypełniona była po brzegi. Niejeden samego siebie zobaczył, tak jak i tych, co padli na polu chwały.

Uroczystości te — to jeszcze jeden przyczynek, aby pamiętać o tych, którzy życie swe poświęcili i oddali w obronie wolności narodów, którzy walczyli przeciwko hegemoniom zdegenerowanych dyktatur. Duch tych bohaterów żyje wśród nas i świeci nam przykładem! Niech spoczywają w pokoju!

Mikołaj Kisiel-Kiślański

CHARUTARIA LIBERTY

Sementes de cebola — vermelha, branca — Pera de importação — Bracatinga — Tarrachas para mecânica de ferro — Cr$ 198,00 — Caçarolas de ferro — Máquinas para corte de grama — manuais e elétricas — Limas — K. F. e da Polônia — Fogões e Lampeões a gás e peças — Escadas metálicas — Cr$ 148,00 — Fumos: Tietê, Minas, Goyano e Amarelinho. — Bombas para inseticidas — manuais e de costa — Bombas de prata para chimarrão.

FLORECKI
Rua Saldanha Marinho, 148 — Curitiba — Paraná

ROMAN WACHOWICZ

Strzępy Historyczne

Araukaria - spod pługa

ROK 1972

W sobotę odbywał się bal w polskim Towarzystwie. Aparicio posłał po Brasida.

Przychodzi.

— Pojedziemy na bal.

Ułożyli plan: gdy nas wpuszczą, to będziemy hulać, a gdy nie, to wjedziemy końmi do salonu.

— Masz kule?

— 50 w nowym opakowaniu i sześć w brauningu... a ty?

— Kolt "Cavalinho" i pas wypełniony — wystarczy.

Zaczęli oliwić broń. Właściciel Brauninga nacisnął cyngiel, czy lekko chodzi. Kula była w lufie i przeszyła pierśń Aparicioui. Awanturnicy mieli nieoczekiwaną stypę, a Polacy w Towarzystwie hulali, nic nie wiedząc o zajściu.

43 świń zniszczyło pole Polaka. Ten oburzył się na doznaną szkodę. Uzbroił się na równi z przeciwnikami. Emigrant zapędził świnie do swojej zagrody, jako zastaw. Kabokle dowiedzieli się o uzbrojeniu Polaka; zwołali u siebie naradę i orzekli.

— Polaka jest trudno zagrzeć do bitki, ale nie daj Boże gdy straci wodze. Szkodę poniósł wielką i napewno krew mu teraz kipi. Przyszli uzbrojeni na podwórko do kolonisty i zaproponowali:

Oddamy połowę świń za wyrządzoną szkodę.

Burzę zażegnano jak równy z równym.

ARAUKARIA W CZASIE KOLONIZACJI POLSKIEJ

Na placu (dzisiaj Vicente Machado), uleplona była kaplica w kształcie owalnej muszli, a na przeciw niej rozciągał się tubylczy cmentarz. W obrębie prostokątnego placu widniało kilka lepianek.

Rytuał pogrzebów pierwotnych Brazylian emigranci zdążyli jeszcze oglądać. Zawijano zwłoki w płótna, przywiązywano do drąga i wynoszono ścieżkami z lasu. Przed cmentarzem odwiązywano je, poczem podejmowano na podłożone łyka i uroczyście wnoszono na miejsce wieczności. Mieli oni zwyczaj stawiania krzyża na nagrobku z zielonej gruery. Drzewo to należy do długoletnich, przyjmuje się z łatwością, nawet siup wsadzony z korą, puszcza pędy i rośnie. Z tego powodu na placu Vicente Machado, rosły olbrzymie drzewa do 1925 r. Zarządzający miastem, okazyte, w miarę "postępu", zwolna wycinali.

Wspominają starzy koloniści, i kroniki notują także, że w latach 1910/11, szalała na całym świecie ospa, i przez Araukarię przetoczyła się miażdżącym wałem, kosiła ludzi, a przeważnie biednych. Śmiertelność była tak wielka, że wymierały całe rodziny, których nie miał nawet kto pogrzebać. Biedota leśna nie robiła trumien, ale starym zwyczajem zawijała w płótno i wynosiła zwłoki. Gdy wyniesiono ostatniego z rodziny, to drąg pogrzebowy nie zabierano ze sobą, ale rzucano do rowu, u wylotu placu, akurat przed domem Antoniego Marszałka i Michała Grabowskiego. Ci przed obawą epidemii, która mogła się czaić w złowróżbnych drągach, sypali je na kupę, polewali naftą i palili.

Farmaceuta Marquez, jedyny znachor zawodowy w Araukarii, podczas epidemii, podwajał zabiegi, ratował chorych i z dozą sceptyzmu pocieszał Polaków:

—Dopóki mamy korę bzu (sabugueiro) i liście pomarańczy, to będziemy się leczyć.

(c. d. n.)

Sławny zespół polski "Mazowsze" wystąpi na pewno w Kurytybie, według zapewnień Konsulatu Generalnego PRL w Kurytybie. Daty występów "Mazowsza" w Brazylii uległy zmianom z przyczyn od niego niezależnych. Szczegółowy i ostateczny program występów "Mazowsza" podamy naszym Czytelnikom w najbliższym czasie.

REDAKCJA

Festiwal szkół baletowych Brazylii

Od dnia 5-go do 15 marca br. odbędzie się Zjazd Szkół Baletowych Brazylii w Kurytybie. Zapowiedzieli swój udział Szkoły z Rio, São Paulo, Recife, Espirito Santo, Rio Grande do Sul, no i oczywiście nasze z Kurytyby. Występ najstarszej Szkoły Baletu Thalia, założonego w roku 1927, przez naszego rodaka prof. Tadeusza Morozowicza, i prowadzonego obecnie przez jego córkę p. Milenę Morozowiczównę, wystąpi w dniu 7-go marca (piątek), z programem obrazującym wszystkie działy tej Szkoły, która uważana jest za jedną z najlepszych w Brazylii. Na specjalną uwagę zasługują tańce modernistyczne Szkoły, "Curso Livre de Dança Moderna", założony dopiero trzy lata temu a prowadzony przez Milenę Morozowicz, której choreografie już są znane i podziwiane w Brazylii. Należy spodziewać się, że nasi Rodacy gremialnie zjawią się w Wielkim Teatrze Guaira w piątek, aby dać dowód uznania znakomitej Choreografce i Szkole, założonej 47 lat temu, przez naszego znanego rodaka — prof. Tadeusza Morozowicza.

Redakcja

H. KAMINSKI & CIA. LTDA.
JÓIAS
RELÓGIOS
ÓTICA (ÓTICA MODERNA)
Joalheria a PÉROLA
RUA 15, — 430 — TELEFONES: 23-4475 e 22-5116
CURITIBA — PARANÁ

OKULARY
BIŻUTERIE
ZEGARKI

CARL R. RAEDER
Rua Riachuelo, 147
CURITIBA

Bispos do Brasil dialogam com o Presidente Geisel

Depois de conversar durante quinze minutos com o presidente Geisel o presidente da Conferência Nacional dos Bispos do Brasil, dom Aloisio Lorscheider, disse que o encontro significa que a Igreja confia no governo brasileiro e merece dele igual confiança. A entrevista teve caráter exclusivamente protocolar e serviu para apresentação dos novos dirigentes da CNBB: o vice-presidente dom Geraldo Fernandes, arcebispo de Londrina, e o secretário-geral, dom Ivo Lorscheiter bispo de Santa Maria. Depois os bispos estiveram com os ministros da Justiça e da Previdência Social.

Dom Aloisio observou que, conhecendo quem responde pela Igreja no Brasil, o governo saberá a quem se dirigir quando encontrar alguma dificuldade, mas mostrou-se confiante quanto ao bom relacionamento futuro.

O presidente da CNBB esclareceu, ainda, que a questão do divórcio não havia sido colocada, por uma questão de ética. "Não tinha sentido no nosso primeiro encontro, abordarmos o problema. Nossa posição é bastante conhecida: somos pela indissolubilidade do casamento. Não queremos envolver o presidente da República nisso".

A audiência dos dirigentes da CNBB com o presidente Geisel estava marcada praticamente desde a sua posse, mas vinha sendo difícil conciliar a agenda presidencial com as disponibilidades dos bispos, que têm dioceses muito distantes de Brasília.

Segundo dom Aloisio, o presidente Geisel disse que recebia os representantes da Igreja prazerosamente e colocou-se à disposição para novos diálogos em dificuldades futuras.

"Creio que no futuro poderemos aumentar mais este diálogo e ter um melhor relacionamento. A Igreja tem uma missão específica e existem problemas difíceis, tanto para o governo como para a Igreja. Com um bom relacionamento, tudo se torna mais fácil. Nós temos programas nas áreas de educação, saúde e no campo social. Nós não falamos sobre problemas com o presidente, e nem dava tempo, numa audiência tão curta" — disse dom Aloisio.

COM FALCÃO

Os dirigentes da CNBB foram recebidos mais tarde pelo ministro Armando Falcão da Justiça, mas não foi divulgado o assunto discutido nos 40 minutos de audiência.

PREVIDÊNCIA

Do ministro da Previdência Social, Nascimento Silva, os bispos ouviram a promessa de que estudará a manutenção da legislação que permite a filiação facultativa do clero. Dom Aloisio Lorscheider afirmou que "não tem sentido" afirmar-se que os padres não estão bem amparados com relação à prevdência e disse que o instituto do clero "funciona muito bem".

Segundo o presidente da CNBB, os padres poderão continuar filiados aos institutos oferecidos pela Igreja e sem pretjuízo dessa filiação, se inscreverem também no INPS na qualidade de contribuintes facultativos. Os três dirigentes da CNBB também informaram que são filiados ao INPS.

UMA BORBOLETA

Ao Eminente Entomólogo e Botânico, Cav. Prof. Dr. Ceslau Mário Biezanko.

Mimosa borboleta, tenra, encantadora,
Alma dos prados que Natureza enfeita,
És a bela imagem que no ar deleita
Com asas douradas que sol não descolora

No orvalho das flores por quem te adora,
Na neblina e no sol te quer e aceita...
Por isso também te quero pura, perfeita,
E gosto de ver-te quando minha'alma chora!

Se tu vives em contínua primavera,
Eu que te quero e que também te afago
Invejo a tua sorte... Oh! — que tu me dera

Se pudesse viver somente de meu pranto
E se eu soubesse viver como quimera,
Talvez o meu penar jamais não fôra tanto.

Hugo Diniz

Pelotas, fevereiro de 1974

Futuro Governador completa seu secretáriado

Num ambiente que procurou tornar bastante informal e coloquial, o governador eleito Jayme Canet Júnior concedeu entrevista coletiva na Subestação da Copel em Campo Comprido, onde forneceu detalhes de seu programa de governo e definiu os nomes restantes de seu secretariado, adiantando alguns auxiliares do chamado escalão, e analisando aspectos políticos regionais. Justificou a possível demora em realizar contato direto com jornalistas, que representassem os meios de comunicação locais, apontando a espera de definição de nomes e objetivos, além de considerar que encontro prematuro poderia tumultuar o atual Governo, do qual faz parte.

Durante o encontro, Jayme Canet reafirmou sua "estima, admiração e respeito pela imprensa, da qual espero máximo de colaboração".

Embora alguns nomes já tenham sido anteriormente conhecidos, Jayme Canet complementou nomes, completando sua equipe de trabalho, inclusive, os do segundo escalão.

Damos, a seguir, os nomes dos secretários do futuro governador. A Secretaria de Finanças será ocupada pelo sr. Jayme Armando Prosdócimo; Casa Civil, Aranando Quiroz de Moraes; Administração, João Elizio Ferraz de Campos; Justiça, Odilon Túlio Vargas; Agricultura, Paulo Carneiro Ribeiro; Eductração, João Elizio Ferraz de Borsari Neto; Planejamento, Belmiro Valverde Jobim Castor; Transportes, Osiris Stenghel Guimarães; Prefeitura Municipal de Curitiba, Saul Raiz; Saúde e Bem Estar Armando Falvro Busato; Interior, Noel Lobo Guimarães, Indústria e Comércio, Luiz Gonzaga Pinto; Recursos Humanos, Gastão de Abreu Pires, Segurança Pública.

Impressões de uma viagem à Polônia

Pe. Frei Alberto Stawiński
106)
RUMO DO OESTE POLONÊS

Da visita a Oświęcim regressei a Cracóvia pelas 19.00 horas. Naquela tarde de 26 de julho tive, ainda, a oportunidade de deslocar-me de Cracóvia para visitar em Gorzeń Górny, no distrito de Wadowice, o histórico museu do célebre poeta e escritor polonês Emilio Zegładowicz. Esse museu dista cerca de 70 km. de Cracóvia e fica na direção de Kalwaria Zebrzydowska. Seu proprietário é um neto do poeta e escritor. O prédio em que Emilio Zegadłowicz residiu, encontra-se num sítio isolado e cercado de frondosas árvores coníferas. Ali, nessa mansão bucólica, Emilio Zegadłowicz organizou importante biblioteca e escreveu inúmeras obras literárias de real valor. No último decênio de sua vida, deixou-se influenciar por idéias esquerdistas. Faleceu em 1941. Durante a última guerra, os invasores hitleristas saquearam-lhe a casa, espolharam-na e depredaram a biblioteca. Com o que se salvou do rico patrimônio literário e artístico do brilhante poeta e escritor, montou-se um museu de oleogravuras e quadros ilustrativos da vida do poeta e, bem assim, de uma coleção incompleta de seus livros. A visita a esse modesto museu deu-me a oportunidade de conhecer a mentalidade de uma corrente sociológica de tendências esquerdistas, que veio empolgando uma parcela da classe culta polonesa antes da última guerra mundial. O bolchevista Vladomir Linin, refugiado em Cracóvia de 1912 a 1914, havia conseguido espalhar suas idéias marxistas no seio da classe trabalhista polonesa. Tudo isso projeta um pouco de luz sobre a gênese do partido socialista na Polônia, cujo sistema social e econômico se baseia na socialização dos meios de produção do comércio, das comunicações e do crédito. Tive, assim, uma explicação, embora superficial da implantação do regime socialista na Polônia. Além disso, pude compreender as razões que levaram o partido majoritário a nacionalizar toda a indústria e a reformar todo o sistema agrário do país.

Raras vezes na minha vida tenho tido um dia tão cheio de emoções e de instrutivas observações. De Gorzeń Górny voltei a Cracóvia pelas 21,00 horas. Ainda naquela noite, o meu confrade e amigo Pe. Frei Estanislau Padewski apresentou-me o plano de uma possível excursão a uma parte da região ocidental da Polônia. Aceitei a proposta e fui deitar, a fim de refazer as minhas forças para a longa viagem do dia seguinte.

27 de julho. As Irmãs da Sagrada Familia, delegadas ao capitulo geral, iam iniciar a longa viagem de regresso para o Brasil. Madruguei bem cedinho. Redigi uma breve cartinha, almejando boa viagem àquelas Irmãs que iam deixar a Polônia para voltar à sua terra natal. Celebrei a missa às 6.00 horas. O barômetro anunciava tempo instável. A temperatura baixa, porém, fazia prever que o tempo iria melhorar. A comunidade do convento pôs à minha disposição o carro marca "Warszawa". O próprio superior do convento, Pe. Frei Estanislau Padewski, ia ser motorista e meu companheiro de excursão rumo da riquíssima região carbonífera da Polônia. A viagem seria longa e teria a duração de três dias. Às 8,00 horas, deixamos a cidade de cracóvia, enveredando pela estrada asfaltada (E 22). As terras de toda a região existentes entre Cracóvia e Katowice, são ligeiramente onduladas e muito produtivas. Dá gosto ver lindas lavouras, cultivadas com os recursos da técnica moderna. Mas, a maior riqueza de toda essa região reside nas fabulosas minas de carvão e ferro. À distância de 14 km. de Cracóvia passamos por Zabierzów, em cujas imediações se encontra o aeroporto de Cracóvia, chamado Balice. Nas cercanias de Krzeszowice há vasta zona de pedras calcáreas e de mármores. Mais adiante ,nas proximidades da cidade de Trzebinia - Szersza, vimos a refinaria de petróleo. Vizinha dessa cidade é a de Chrzanów com 28 mil habitantes. A 8 km. de Chrzanów e a 10 km de Katowice, encontra-se a cidade de Jaworzno (65 mil habitantes). Aqui já se nota a presença do carvão nas ruas e na parte externa das casas, enegrecidas pelo pó e fumaça, que se desprendem do carvão. Como se pode adivinhar, em toda essa região é muito alta a densidade demográfica. O bom nível salarial propicia à população um conveniente bem-estar. Quase nos subúrbios de Katowice encontra-se a cidade de Myslowice (45 mil habitantes). Aqui, ao tempo da dominação, se concentravam as três fronteiras: prussiana, austriaca e russa. A prosperidade da cidade deve-se, em grande parte, à exploração das minas de carvão.

LUD

PÁGINA 8 — 4 de março de 1975

O DIA EM QUE AS FLORES VENCERÃO O CANHÃO

Fala-se muito hoje em reconciliação. Conhecemos o sentido profundo desta palavra. Mas para o povo latino-americano, que vive em estado de dependência, que está marginalizado, que sabe da existência de complexas estruturas de exploração e de classes opressoras, falar de reconciliação hoje não tem sentido. A reconciliação que podemos aceitar é aquela que tem por base o respeito pela dignidade de todos os homens e está fundamentada na liberdade, na justiça, no amor fraterno e na verdade. Para mim, qualquer outra reconciliação é falsa, anti-humana, antievangélica. Para vencer a ambigüidade das palavras, temos de aprofundar o sentido de nossa luta pela justiça mediante métodos não-violentos.

Creio também que precisamos de uma base espiritual, uma mística, uma certa utopia que anime nossa luta e nossa esperança. Todos já conhecem, provavelmente, o livro de Maurice Druon "O Menino do Dedo Verde". Parece-me que esse livro reflete um pouco a mística profunda que deve animar nossa luta pela justiça, forte como o amor. Titsu é o menino, cujo polegar tem o dom de fazer brotar flores em tudo o que toca. Titsu ama todos os homens: os pressos da cadeia, os doentes do hospital, os soldados, os militares, os opressores, os grandes e os pequenos. Ama a todos mas ama sobretudo aos que sofrem. Titsu emprega toda a sua capacidade, sua criatividade, para tornar felizes os outros. Em Mirapoil, seu pai possui uma fábrica de canhões que são exportados para o mundo inteiro. Pouco a pouco Titsu consegue fazer brotar flores nas fábricas, nos canhões, em todas as organizações, nos cárceres, nos hospitais. E com as flores, cria para todos a possibilidade de serem felizes.

Para mim, Titsu, com toda a ingenuidade de sua capacidade criadora, com seu amor pelos outros, sobretudo pelos que sofrem, e com sua força de suscitar flores, é o símbolo da mística de que precisamos. (CIC).

Dom Antônio Fragoso

BANCO CENTRAL DO BRASIL

COMUNICADO

O BANCO CENTRAL DO BRASIL, reiterando os termos da divulgação de 27-05-74, vem alertar o comércio, a indústria e o público em geral quanto às cédulas antigas de dez Cruzeiros, carimbadas ou não com o valor atual de Cr$ 10,00 (dez cruzeiros), perderão o poder liberatório a partir de 01-07-75, inclusive, em razão do que deverão ser trocadas, improrrogavelmente, até 30 de junho próximo em qualquer estabelecimento da rede bancária:

Primeira estampa — sem carimbo,
Segunda estampa — carimbada,
Terceira estampa (cor marron) — carimbada.

MOBRAL ALFABETIZARÁ SEIS MILHÕES DE BRASILEIROS EM 75

RIO (AN) — Seis milhões de pessoas (4.500 mil adultos e 1.500 mil excedentes de 9 a 14 anos, sem acesso a escola de primeiro grau) serão alfabetizados no decorrer deste ano pelo Movimento Brasileiro de Alfabetização, segundo informação prestada pelo presidente do órgão Arlindo Lopes Corrêa em entrevista coletiva concedida em seu gabinete.

Na ocasião, foi feito um retrospecto das atividades do MOBRAL no ano passado, o qual, segundo seu presidente, teve um rendimento 41 por cento superior ao registrado no ano anterior, cujo progresso fora de 35 por cento, representado por 1.700 mil alunos recrutados, contra o total de 1.200 em 1974, "visto que o aprimoramento contínuo conferiu ao órgão a vitalidade suficiente para superar problemas aos quais jamais se defrontará".

Ao afirmar que as atividades da organização apresentaram acentuado progresso qualitativo, no ano passado, acrescentou o professor Arlindo Lopes Corrêa que a melhora observada se deveu ao esforço de treinamento de professores, totalizando, em média, 21.800 pessoas mensalmente treinadas pelo sistema de supervisão, contendo-se entre estas 5 mil alfabetizadores.

Acentuou o professor Arlindo Lopes Corrêa que neste período a instituição foi alvo de definições claras de política emanadas pelo Presidente da República e pelo Ministro da Educação e Cultura, que permitem traçar, com segurança, sua trajetória programática durante a vigência do II Plano Nacional de Desenvolvimento e manter intata sua meta junto à população brasileira.

Esporte em Revista

◆ **Campeonato paranaense**: Coritiba - Umuarama 0x0, Colorado - Iguaçu 4x1, Maringá - Atlético 2x1, Pinheiros - Londrina 0x0, Rio Branco - Operário 1x0.

◆ **Outros jogos**: Flamengo - Vasco 2x2, Grêmio - Portuguesa 2x0, Corinthians - XV Novembro 1x1, Matsubara - Santos 2x1, São Paulo - Paulista 4x0, Palmeiras - Portuguesa Santista 3x0.

LUD

NAJWIĘKSZY TYGODNIK POLSKI W AMER. POŁUDN. - ZAŁOŻONY W 1920 ROKU
"LUD" ("O POVO") O MAIOR JORNAL POLONES DA AMÉR. LATINA - FUNDADO EM 1920

KURYTYBA — 11 marca (março) 1975 — Nr 3.416 — (10/75)

Jak prowadzić nowoczesną wojnę?

STRATEGIA FRANCUSKIEGO MAJORA GUY BROSSOLIET

Francuski wojskowy - major Guy Brossoliet wydał książkę pt. "Środki by uniknąć roztrzygającej bitwy". Brossoliet twierdzi m. in., że wobec aktualnych broni atomowych dawne rozstrzygające wielkie bitwy są obecnie nie do pomyślenia. To samo należy powiedzieć o wielkiej koncentracji wojsk. Przytacza on nową metodę obrony danego kraju opartą na całkowitej mechanizacji: tankietki, czołgi i helikoptery.

Aktualnie każda armia nie powinna liczyć więcej jak 80 tys. ludzi i ma się składać z małych lecz rozrzuconych po całym kraju jednostek zmotoryzowanych.

Ma on tu na myśli front wojenny o 120 km głębokości, stanowiący zarazem linię defensywną, złożoną z licznych oddziałów czołgów, helikopterów oraz tankietek (wozów pancernych) uzbrojonych w nowoczesne rakiety "ziemia-ziemia", nie mówiąc już o innej broni małokalibrowej.

Dowództwo danej armii powinno odkryć zamiary wojsk nieprzyjacielskich (na jakie rejony przyjdzie pierwszy atak) i stosownie do tego nękać nieprzyjaciela najpierw przy pomocy tankietek i helikopterów, później zaś wprowadzić do akcji czołgi z bronią rakietową. Użyjmy barwniejszego porównania: obronne jednostki stanowić by miały "sieć" rzuconą na wojska nieprzyjacielskie, uniemożliwiając im swobodne ruchy czy skoncentrowane uderzenie.

Cała akcja defensywna nękająca nieprzyjaciela na wszystkich punktach musiałaby podlegać ścisłej kontroli i doskonałemu skoordenowaniu. Miałoby to bardzo ważne znaczenie, pozwalając dowództwu przerzucać swe rezerwy atakując najsłabsze punkty nieprzyjaciela lub też wzmacniając własną obronę tam gdzie nieprzyjaciel wykazał większą presję czy awans w terenie. Ciekawe jest to, że autor nowoczesnej metody walki nie bierze pod uwagę akcji myśliwców czy bombowców, ograniczając się do helikopterów wywiadowczych i przeciwczołgowych.

Relatorium p. Prezydenta w Kongresie

Z okazji pierwszej tegorocznej sesji Kongresu, Prezydent Geisel wysłał na ręce przewodniczącego Stanu i Federalnej Izby Deputowanych szczegółowe relatorium o sytuacji ekonomicznej i gospodarczej kraju w ub. roku.

Nie sposób jest przedstawić w małym artykule wszystkie dane zawarte w tym relatorium obejmującym różne sektory życia państwowego. Dlatego też ograniczamy się do podania w skrócie głównych danych które z pewnością zainteresują naszych Czytelników.

I tak wzrost narodowego produktu brutto w ub. roku osiągnął 9,6%: w produkcji rolnictwa — 8,5%, przemysłu — 8,2%, transportu i komunikacji — 16,5%. Roczny dochód na głowę wynosi prawie 800 dolarów. Proces inflacyjny utrzymuje się między 34 - 35%, a jego wzrost tłumaczyć należy: 4-krotnym zwiększeniem ceny nafty importowanej, wzrostem ceny stali i surowców, wielką zwyżką nawozów sztucznych produkowanych najwięcej z ropy naftowej i tym podobne.

Jeśli chodzi o transport morski, rząd federalny zawarł już kontrakty ze stoczniami krajowymi na budowę kilkudziesięciu statków za sumę 25 miliardów kruzeirów. Pomimo ciężkiej sytuacji ekonomicznej panującej nawet w krajach uprzemysłowionych inwestycje zagraniczne w Brazylii szacowane są na sumę 6,5 miliarda dolarów. Produkcja rolna zwiększyła się w ub. roku o 8,5%, a eksport tych produktów zagranicę doszedł do sumy 4,9 mld. dol. Cały zaś ub. eksport brazylijski wyniósł sumę 8 miliardów dolarów.

Są jeszcze inne ważne produkty przynoszące skarbowi państwa cenne dewizy, jak np.: produkcja kawy doszła do 3,4 mln. ton wartości miliarda dolarów; sól sięgnęła 7,8 mln. ton, z tego prawie połowę eksportowano zyskując 888 mln. dol.; cukru wywieziono 2,8 mln. ton wartości 1,2 mld. dol.; zbiory pszenicy oszacowano na 2,7 mln. ton; kukurydzy na 17 mln. ton; pogłowie bydła wynosi obecnie 87,6 mln. sztuk; produkcja roczna wehikułów motorowych doszła do 858 tys. jednostek, traktorów zaś puszczono na rynek w liczbie 51 tys.

Z relatorium p. Prezydenta można wyciągnąć jeszcze jedną ważną konkluzję, mianowicie, że rząd federalny weźmie pod szczególną opiekę dalszy wzrost produkcji rolnej.

Inauguracja "Miasta Przemysłowego"

POD KURYTYBĄ POWSTAJE CENTRUM PRZEMYSŁOWE ZŁOŻONE Z 45 WIELKICH FIRM

Stolica Parany — Kurytyba — otrzymała nowe centrum przemysłowe składające się z 45 wielkich fabryk. Ma kilka pięknych parków umożliwiających spędzenie niedzieli i chwil wolnych w miłym zaciszu. Na krańcach miasta przebiegają autostrady (vias rápidas) niektóre zaś ulice przeznaczone są dla szybkobieżnych autobusów. Piękny plac Rui Barbosa (na zdjęciu) przemieniony zostanie na olbrzymią stację transportu kolektywnego, która zajmie powierzchnię 233 tys. m kw. Obok stacji powstaną: kino, supermarket, garaże podziemne, wielki hotel itp. Plan powyższy opracuje sławny architekt Oscar Niemeyer.

***

W obecności najwyższych władz Parany: cywilnych, wojskowych i kościelnych dnia 5 marca 1975 r. dokonano uroczystej inauguracji tzw. "Miasta Przemysłowego", które położone jest niedaleko autostrady biegnącej z Kurytyby do S. Mateus do Sul (Rodovia do Xisto). Przy tej okazji, w specjalnym pawilonie, odbyła się wystawa 45 wielkich firm przemysłowych, które pokazały władzom Parany i przedstawicielom prasy, radia i telewizji różnego rodzaju maszyny i produkty przemysłowe.

Plan tego miasta opracowany został pod kierunkiem byłego prefekta Kurytyby inż. Jaime Lernera 2 lata wstecz. W ciągu tego czasu wybudowano już 30 km dróg asfaltowych oraz ulic biegnących do centrum przemysłowego z najważniejszych szos, jak np. z S. Paulo, S. Mateus, Rio Negro, Joinville, Ponta Grossa itp. Z 45 firm będących w stadium budowy klika już zaczęło funkcjonować np. Philips Morris, Siemens, Plastipar i Carbomafra, stwarzając 1600 nowych posad. Do końca roku ponad 13 tys. osób znajdzie tu pracę.

W związku z budową centrum przemysłowego, Prefektura kurytybska wywłaszczyła obszary obliczone na 25 mln. metrów kw. należące do 347 właścicieli płacąc im odszkodowanie w sumie ponad 90 mln. kruzeirów. Z 45 firm przemysłowych — 35 będą eksportować swe produkty zagranicę już w 1976 r. za łączną sumę 31 mln. dolarów rocznie. W ciągu zaś 10 lat eksport ten wzrośnie do 400 - 500 mln. dolarów. Dzięki temu dochody skarbu stanowego powiększą się o 1/3 lub 1/4.

Czternaście firm "Miasta Przemysłowego" mają zapewnione inwestycje zagraniczne oceniane na sumę 42 milionów dolarów, która stanowić będzie 29% wszystkich inwestycji 45 firm. "Miasto Przemysłowe" posiadać będzie także własną stację telekomunikacyjną, parki rekreacyjne, bloki mieszkaniowe, 3 szkoły techniczne, szpitale itp.

JAWORSKI O WATERGATE

Leon Jaworski powrócił już do Teksasu, do swej szerokiej i intratnej ($200.000 rocznie) praktyki adwokackiej i do swego ogromnego rancza, na którym hoduje konie. Jak wiadomo, przez 11 miesięcy pełnił obowiązki specjalnego prokuratora w "procesie Watergate", mianowany na to stanowisko przez b. prezydenta Nixona i jako następca zwolnionego przez Nixona poprzedniego prokuratora specjalnego Archibalda Coxa. Jaworski zrzekł się swej funkcji w październiku ub. roku stwierdzając, że "zrobił wszystko, co do niego należało".

Jaworski, syn polskiego emigranta z Krakowa, urodził się w Waco, w Teksasie. Ma obecnie 69 lat. Praktykę adwokacką po studiach prawniczych rozpoczął jako bardzo młody człowiek (szkołę średnią ukończył mając lat 15) i od razu zyskał sławę doskonałego obrońcy. Jako pułkownik armii USA pełnił funkcję prokuratora w procesach przeciwko hitlerowskim zbrodniarzom wojennym. Potem prezydent Johnson, z którym Jaworski się przyjaźnił (obaj z Teksasu), wybrał go na stanowisko prokuratora generalnego Stanów Zjednoczonych, ale Jaworski odmówił.

W 1971 roku został wybrany prezesem Amerykańskiego Związku Prawników.

Zapytany przez jednego z reporterów, czy afera Watergate miała także aspekty pozytywne, odpowiedział:

— "Myślę, że teraz nikt nie odważy się postępować niezgodnie z literą prawa; a uczciwość stała się cechą niezbędną dla polityka. Wszyscy będą go oceniać pod tym kątem. Dla ludzi młodych natomiast — wiem to z ich własnych listów — było rzeczą niezmiernej wagi dowiedzieć się, że w tym kraju nie ma człowieka, który mógłby nie odpowiadać za swoje błędy. Z tego punktu widzenia wychodząc, to, cośmy przeszli, było uzdrawiającym doświadczeniem".

Prezydent-reformator

SZEF MEKSYKU DBA O LEPSZY BYT LUDNOŚCI WIEJSKIEJ

Prezydent meksykański Ludwig Echeverria Alvarez jest pierwszym reformatorem kraju w 30 latach. Zaraz po wyborach w 1970 roku zobowiązał swoją administrację, aby poprawić warunki życiowe ludności wiejskiej tak odmienne od dobrze się mającej ludności miejskiej. Uważa, że nie usunięcie tych nierówności mogą doprowadzić do krwawej rewolucji podobnej do tej z 1910 roku, w której straciło życie przeszło milion obywateli.

Najpierw jego reforma miała za zadanie zmodernizować administrację rządową zwalczając korupcję; następnie polepszyć warunki życia ludności wiejskiej; zmienić system podatkowy i bankowy. Nie podobało się to przemysłowcom, politycznym biurokratom i konserwatystom własnej partii P. R.I. (Partia Rewolucyjno Instytucjonalna). Prezydent spędza wiele czasu podróżując po kraju i zapoznając się z problemami ludności wiejskiej i apelując do narodu, aby popierał jego liberalne reformy. Również więcej podróżuje zagranicę niż jego poprzednicy, odwiedzając 21 krajów w ciągu czterech lat.

Ostatnio odkryto wielkie złoża ropy naftowej i Meksyk będzie mógł eksportować wiele tak cennej ropy. Ale prezydent nie chce przystać do krajów arabskich i będzie sprzedawał ropę tym, którzy ją zechcą nabyć. Rezydencja prezydenta w sercu Meksyku — stolicy Los Pinos — nie jest jak dawniej wystawą europejskiej sztuki. We wszystkich pokojach są meble sztuki ludowej ze wszystkich stanów. Przyjmuje bosych Indian Tarahumara z Sierra Madre, jak i wieśniaków z północy ze stanu Sonora narówni z miejscowymi i zagranicznymi dygnitarzami.

W wywiadzie udzielonym amerykańskim korespondentom, Echeverria oświadczył, że zasadniczym zadaniem jego administracji jest dialog ze wszystkimi klasami ludności tj. wieśniakami, robotnikami, studentami i przedsiębiorcami. Prezydent pragnie służyć za koordenadora dla wszystkich w ramach wolności. Ma za zadanie stworzyć "Nowy Naród". Marzy o wszelkich sposobach do powiększenia ekonomii krajowej.

Chce żyć w dobrych stosunkach ekonomicznych ze Stanami Zjednoczonymi, ale import i eksport, inwestycje i ceny a także warunki zdobycia środków technologicznych stanowią niemały problem. Kompanie amerykańskie bowiem więcej myślą o sobie aniżeli o dobrobycie danego kraju. Tymczasem powinny one współpracować z każdym krajem w ogólnoświatowym programie rozwojowym.

W ostatnich dwóch latach swojej kadencji spodziewa się on dokonać jeszcze większego rozwoju sektoru wiejskiego, bo to jest podstawowy problem krajowy. Ale kiedy się odczuwa, że można znaleźć sposób na rozwiązanie tego problemu, uważa że cały naród powinien się zdobyć na ducha poświęcenia, bo to jest sednem sprawy. Wielkim pragnieniem prezydenta Echeverria jest, ażeby jego następca kontynuował jego reformy, które rozpoczął, a nawet żeby je rozrzezrzył.

◆ RIO — Były prefekt Kurytyby inżynier Jayme Lerner przyjął nominację na koordynatora prac urbanistycznych wszystkich Municypiów należących do metropolii Rio de Janeiro. Jest to stanowisko wyższe of prefekta miasta Rio de Janeiro.

◆ BELO HORIZONTE — Były wiceprezydent państwa prof. Pedro Aleixo zmarł w stolicy Minas Gerais w wieku 73 lat. Przez kilka dobrych lat starał się on o utworzenie trzeciej partii politycznej (republikańskiej), czego mu się niestety nie udało dokonać.

◆ BERLIN ZACHODNI — Lider partii Chrześcijańskiej Demokracji — Peter Lorenz uwolniony został przez terrorystów niemieckich po zapłaceniu przez władze żądanego okupu. Natomiast konsul amerykański w Buenos Aires John Patrick Egan zginął z rąk terrorystów Montoneros.

◆ TEL AVIV — Atak terrorystów palestyńskich na hotel Savoy w stolicy Izraela zakończył się tragicznie tj. śmiercią kilkunastu osób, nie licząc wielu rannych. Z kół palestyńskich donoszą, że ataki te nie ustaną, dopóki Izrael nie zgodzi się na powstanie niezależnego państwa palestyńskiego.

◆ S. PAULO — Niedawno zainaugurowany został nowy odcinek kolejki podziemnej w stolicy sanpaulistańskiej w obecności Prezydenta państwa. Odcinek ten liczy 7 km i łączy Jabaquarę z Santaną.

◆ BRASILIA — W kołach rządowych panuje przekonanie, że sprawa wprowadzenia rozwodu w kraju zależeć będzie od wypowiedzenia się Kongresu. Wymagana jest większość 2/3 tak w Senacie jak i w Federalnej Izbie Deputowanych.

W KALEJDOSKOPIE

◆ BRASILIA — Ministerstwo Lotnictwa podało do wiadomości, że w ciągu ostatnich dwóch lat zakupiono nowe typy samolotów wojskowych za sumę 300 milionów dolarów. Innymi słowy — FAB jest obecnie całkowicie wyekwipowane w nowoczesny sprzęt lotniczy.

◆ WASZYNGTON — Rząd Iranu (Persji) zawarł umowę z USA na budowę 6 siłowni atomowych za łączną sumę 15 miliardów dolarów. Równocześnie w Białym Domu zagwarantowano Iranowi współpracę techników amerykańskich.

◆ RZYM — Dnia 6 marca br. przypadła 500 rocznica urodzin genialnego rzeźbiarza i malarza Michelangelo Buonarotti, którego główne rzeźby: posąg Dawida i Mojżesza zaliczają się do najsławniejszych dzieł sztuki w świecie.

◆ ALGERIA — Podczas zjazdu państw arabskich, producentów nafty, uchwalono, że cena jej zależeć będzie od wartości produktów manufakturowych wywożonych przez państwa uprzemysłowione do państw arabskich, od taksy inflacyjnej oraz od umów odnoszących się do rozwoju technologicznego krajów zacofanych.

◆ CAMPO GRANDE — Dnia 9 marca br. odbyło się spotkanie Prezydenta Geisela z Szefem Paragwaju — Alfredo Stroessnerem w Campo Grande — stan Mato Grosso. Głównym tematem rozmów była budowa elektrowni wodnej w nym tematem rozmów była budowa elektrowni wodnej w Itaipu oraz wymiana między Brazylią a Paragwajem.

Inwazja na Czechosłowację

WEDŁUG RELACJI SMRKOWSKIEGO — WSPÓŁPRACOWNIKA DUBCZEKA

Znany przegląd niemiecki (RNF) "Der Spigel" zamieścił ostatnio na swych łamach w skrócie pamiętniki jednego z przywódców czeskich tzw. ruchu "Wiosny w Pradze", który usiłował zaprowadzić w kraju socjalizm z "twarzą ludzką" czyli bardziej zdemokratyzowany. Jak wiadomo ruch ten zgnieciony został krwawo przez czołgi oddziałów Paktu Warszawskiego w 1968 r., a jego liderzy; Dubczek, Smrkowski i premier Oldrych Cernik wywiezieni zostali samolotem do Moskwy, by się "rozmówić" z kierownikami najwyższego Sowietu.

Podczas tego spotkania, gdy Leonid Breżniew obsypał Smrkowskiego najgorszymi wyzwiskami, ten ostatni miał powiedzieć: "Towarzysze, przez najazd na Czechosłowację wy zburzyliście 100-letnią przyjaźń czesko-rosyjską". Redakcja przeglądu "Der Spigel" nadmieniła, że pamiętniki Josefa Smrkowskiego — ówczesnego przewodniczącego parlamentu czeskiego — spisane zostały przed jego śmiercią przez dziennikarza czeskiego Ondrej Petr, nagrane później na taśmie magnetofonowej i przywiezione kontrabandą na Zachód.

Inwazja wojsk Paktu Warszawskiego miała miejsce 21 sierpnia 1968 r. a dokonało jej 12 dywizji pancernych złożonych z oddziałów sowieckich, Niemiec Wschodnich, Polski Ludowej, Węgier i Bułgarji. Ponadto liczne oddziały spadochroniarzy tego Paktu wylądowały w centrum Pragi zajmując jej główne punkty strategiczne. Sam Smrkowski i członkowie czeskiej komisji centralnej partii zostali aresztowani w gmachu obrad przez spadochroniarzy. Nie widzieli więc masakry dokonanej na ludności Pragi przez czołgi sowieckie.

Liderzy czeskiego ruchu wolnościowego, nazwanego przez Moskwę usiłowaną kontr-rewolucją, zmuszeni zostali do podpisania układu, poddając kraj pod całkowitą kontrolę ZSRR. Wobec wielkiej reakcji Zachodu, Moskwa opracowała tzw. "doktrynę Breżniewa" — według której członkowie Paktu Warszawskiego (czytaj ZS RR) mają prawo interweniować w krajach socjalistycznych, by nie dopuścić do jego ewentualnej dezintegracji.